

**Výroční zpráva
Vězeňské služby České republiky
za rok 2007**

Úvodní slovo generálního ředitele Vězeňské služby ČR	3
Vězeňská a justiční stráž	5
Bezpečnost	7
Současný stav	7
Bezpečnostní doktrína (základní teze).....	8
Vězeňská stráž	9
Justiční stráž	10
Problémy	11
Závěr	11
Výkon vazby a trestu.....	13
Kontrola	16
Kontrola po linii řízení a kontrola po linii finanční a majetkové.....	16
Stížnosti	17
Prošetřování trestné činnosti příslušníků a občanských zaměstnanců VS ČR.....	17
Správní agenda.....	20
Hlavní úkoly na úseku správních agend:	22
Ekonomika	24
Výdaje na sociální dávky	26
Plnění rozpočtu příjmů a čerpání rozpočtu výdajů v roce 2007	28
1. Plnění rozpočtu příjmů v roce 2007.....	28
2. Plnění rozpočtu výdajů v roce 2007	28
Zaměstnávání vězňených osob v roce 2007	30
Přehled o neuhrazených pohledávkách VS podle jednotlivých kategorií k 31. 12. 2007.....	30
Pohledávky za osobami propuštěnými z výkonu trestu a vazby.....	31
Pohledávky za vězňenými osobami v aktuálním stavu.....	31
Ostatní pohledávky	31
Odpisy pohledávek a upuštění od vymáhání	31
Logistika	32
Stravování.....	32
Telekomunikační a zabezpečovací technika	33
Výstrojní služba.....	34
Výzbrojní služba.....	34
Automobilní služba	34
Energetika.....	35
Informatika	36
Zdravotnická služba	37
Léčebně preventivní péče o obviněné a odsouzené	38
Nemocniční péče	39
Personalistika	41
Vývoj početních stavů zaměstnanců.....	41
Délka zaměstnaneckého poměru	41
Složení zaměstnanců podle dosaženého věku.....	42
Vzdělanost zaměstnanců.....	43
Ekologie	44
Odpadové hospodářství	44
Produkce odpadů ve VS ČR a náklady na jejich odstranění.....	45
Vytříděné suroviny k dalšímu využití.....	45
Zpětný odběr výrobků	45
Ochrana ovzduší	46
Poplatky za znečišťování ovzduší.....	46
Ochrana podzemních a povrchových vod před znečišťujícími látkami	46
Poplatky za odvod a čištění odpadních vod, včetně čerpání z vlastních zdrojů.....	47
Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky	47
Ekologicky šetrné výrobky	47

Úvodní slovo generálního ředitele Vězeňské služby ČR

Vážené dámy, vážení pánové,

rok se s rokem sešel a přišel čas bilancovat, co se ve vězeňské službě loni odehrálo. Uplynulých 12 měsíců nebylo rozhodně jednoduchých a museli jsme se vypořádat s řadou náročných úkolů. Přesto si myslím, že jsme obstáli, a díky za to patří všem pracovníkům vězeňství. Zejména díky jejich nasazení, často nad rámec služebních a pracovních povinností, se v roce 2007 nestala žádná zvláště závažná mimořádná událost a české věznice můžeme považovat za bezpečné.

Jak víte, jedním z hlavních úkolů Vězeňské služby České republiky je spravovat a střežit vazební věznice a věznice a odpovídat za dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody a ochranu pořádku a bezpečnosti při výkonu soudnictví a správě soudů a při činnosti státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti České republiky. To ovšem neznamená pouze „zabouchnout“ za vězni dveře a dávat pozor na to, aby neutekli.

Klasické vězeňství v tomto směru již vyčerpalo svoje možnosti, a proto je nutné v zájmu ochrany společnosti zajistit takové podmínky výkonu trestu, abychom mohli co nejúčinněji působit na pachatele. Je nutné si uvědomit, že drtivá většina ze zhruba 16.500 odsouzených se dříve či později vrátí do normálního občanského života. A není snad pochyb o tom, že nikdo nechce, aby se vrátili ještě horší než před odpykáním trestu. Samozřejmě se snažíme zlepšovat také podmínky pro obviněné ve vazbě.

Vězeňství je nedílnou součástí trestní politiky státu a nemůže stát mimo moderní trendy práce s vězni. Proto rozvíjíme programy zacházení a prohlubujeme spolupráci s ministerstvem spravedlnosti, ale také se zahraničními partnery, u nichž čerpáme inspiraci pro svou vlastní práci.

Při tom všem je pro nás nesmírně důležitá profesionalita všech příslušníků, strážných i dozorců na oddílech a při eskortách, ale samozřejmě také vychovatelů, pedagogů, psychologů, zkrátka všech, kdo svým přístupem dokážou působit na vězně tak, aby změnili své postoje a sami usilovali o začlenění do společnosti. A to je pro nás rozhodující složkou toho, co nazýváme dynamickou bezpečností. Protože k tomu, aby věznice mohly plnit své úkoly, nestačí jen mříže, detektory a ploty. Mnohem důležitější je právě kvalitně připravený a motivovaný personál, na který spoléhám a jehož práce si nesmírně vážím.

Vězeňská služba je složitá a velká organizace, která má přes 10.000 zaměstnanců a stará se o téměř 20.000 klientů. Proto bych se rád zmínil také o těch, kdo sice nejsou v přímém styku s odsouzenými a obviněnými, ale bez jejichž práce by to celé prostě nefungovalo.

Klíčem k tomu je, tak jako v historii všech ozbrojených složek, logistická podpora. Vždyť pro všechny ty lidi je potřeba každý den zabezpečit stravování, ošacení, energie, pohonné hmoty a zajistit obnovu dosluhujícího vybavení. Na to vše je také potřeba sehnat peníze a rozumně a účelně s nimi hospodařit.

Kromě toho je nutné pro zaměstnance i vězně zajistit odpovídající zdravotní péči. „Neviditelnou“, ale přesto zásadně důležitou práci vykonávají také pracovníci správních odborů a oddělení a právníci, kteří denně vyřizují množství smluv a odpovídají za implementaci právních předpisů, které mají vliv na chod vězeňské služby. Nemohu samozřejmě opomenout ani personalisty, kteří mají na starosti nábor nových pracovních sil.

Údaje ve výroční zprávě jen obecně a v hrubých rysech ukazují to, co všechno máme v uplynulém roce za sebou. Obecně lze říct, že jsme nezůstali přešlapovat na místě a snažili se hledat optimální řešení všech problémů, které před námi vyvstaly. V parafrázi Karla Čapka: Jediný skutečný pesimismus je ten, který skládá ruce do klína. A my jsme rozhodně ruce do klína nesložili, naopak jsme se snažili a snažíme být moderní a efektivní institucí, která efektivně hospodaří se státními prostředky a dokáže pružně reagovat na nesmírně rychlý vývoj společnosti.

Proto i generální ředitelství prošlo rozsáhlou reorganizací. Ve svém důsledku znamenala úbytek pracovníků o 50, tedy o celou pětinu! Ve srovnání s dobou, kdy jsem nastupoval, je to dokonce bezmála o třetinu.

Bylo by ale nespravedlivé vnímat rok 2007 ve vězeňské službě pouze optikou těžkostí, které koneckonců přináší život každé instituci, každému člověku. Achillovou patou českého vězeňství byla slabá zaměstnanost odsouzených. Naše úsilí o změnu přineslo své ovoce. Loni překročila zaměstnanost 60 procent a od jara se na této úrovni stabilizovala. Navíc připravujeme nové výrobní kapacity, které by umožnily zaměstnat další odsouzené.

Vedle toho pokračují práce na rozšíření ubytovacích kapacit zejména ve věznicích v Kynšperku nad Ohří, Rapoticích a Ostrově. Nemálo úsilí bylo vynaloženo rovněž na projekt zabezpečovací detence.

V závěru mi, prosím, dovoluji, abych ještě jednou poděkoval všem kolegyním a kolegům, kteří se svou poctivou prací rozhodující měrou zasazují o to, aby se české vězeňství rozvíjelo a aby věznice byly bezpečné.

Genmjr. PhDr. Luděk Kula,
generální ředitel Vězeňské služby ČR

Vězeňská a justiční stráž

Působnost vězeňské a justiční stráže, resp. vězeňské stráže a justiční stráže je dána příslušnými ustanoveními zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky. Vězeňská stráž zejména střeží vazební věznice a věznice, střeží, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody. Justiční stráž zejména zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstva a v jiných místech jejich činnosti a v rozsahu stanoveném tímto zákonem zajišťuje pořádek a bezpečnost při výkonu pravomoci soudů a státních zastupitelství.

Základním koncepčním dokumentem pro vězeňskou i justiční stráž je „Koncepce bezpečnosti Vězeňské služby ČR do roku 2015“. Tato koncepce stanoví jakým způsobem a jakými prostředky bude vězeňská a justiční stráž plnit úkoly v rámci své působnosti ve střednědobém horizontu, a to při respektování základní teze, že pouze v bezpečné věznici je možno realizovat kvalitní programy zacházení s vězňnými osobami.

V roce 2007 bylo stěžejním úkolem vězeňské a justiční stráže zajistit bezpečnost střežených objektů Vězeňské služby ČR (dále jen „střežený objekt“), tzn. bezpečnost vnější a bezpečnost vnitřní. Vnější bezpečností střežených objektů se rozumí účinné střežení jejich obvodů, vstupů a vjezdů, zamezení průniku nedovolených předmětů a bezpečné provádění eskort. Zahrnuje také bezpečnostní opatření proti útokům z vnějšku s cílem osvobodit zájmové vězně.

Vnitřní bezpečností se rozumí zjednodušeně řečeno bezpečnost uvnitř střeženého objektu. Na zajištění vnitřní bezpečnosti střežených objektů jsou zainteresováni všichni zaměstnanci Vězeňské služby ČR. Nezbytnou podmínkou zajištění vnitřní bezpečnosti bylo a je dodržování principů stanovených v zásadách vnitřní bezpečnosti, závazných pro všechny zaměstnance. Cílem těchto principů je eliminovat konkrétní bezpečnostní rizika. Zásady jsou průběžně aktualizovány v závislosti na změně podmínek ovlivňujících bezpečnost střežených objektů.

K zajištění bezpečnosti střežených objektů byla v rámci příslušných porad i v rámci jednání bezpečnostní komise generálního ředitele Vězeňské služby ČR přijata celá řada opatření, která je možno rozdělit na technická a na organizační.

Po linii technických opatření byl v roce 2007 připraven zejména výčet vazebních věznic, ve kterých je navrhováno realizovat vnější plášťovou ochranu určených cel prostřednictvím infračervených závor a také seznam věznic, které by měly být vybaveny zařízeními na detekování přítomnosti lidí, pracujícím na principu zjišťování tlukotu lidského srdce. Tato opatření se však vzhledem k nedostatku finančních prostředků nepodařilo v roce 2007 realizovat.

Po linii organizačních opatření šlo především o věnování maximální pozornosti kontrolní činnosti zaměřené na průnik nepovolených předmětů a mobilních telefonů, o věnování zvýšené pozornosti provádění osobních prohlídek vězňných osob, generálních prohlídek a vyhodnocování záznamů kamerových systémů pořízených na hlavních vstupech do vazebních věznic a věznic.

V samém závěru roku 2007 bylo přijato i opatření k zabezpečení výkonu služby v určených organizačních jednotkách vzhledem k vysokému počtu chybějících příslušníků Vězeňské služby ČR v roce 2008 v souvislosti se zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

V roce 2007 bylo upuštěno od záměru ve vybraných věznicích a vazebních věznicích rušit signál GSM. Přednost byla dána detekci mobilních telefonů. Detekce bude rozšiřována

kromě vazebních věznic i do vybraných věznic. V roce 2007 bylo zadrženo 234 mobilních telefonů zneužívaných vězněnými osobami, což je oproti roku 2006 nárůst o 74 mobilních telefonů. Tato skutečnost je na straně jedné důsledkem absence odpovídajícího technického řešení zamezení komunikace vězněných osob pomocí mobilních telefonů, ale svědčí také o četnější a důslednější kontrolní činnosti prováděné zaměstnanci Vězeňské služby ČR v rámci minimalizace průniku nedovolených předmětů do objektů Vězeňské služby ČR.

Významným způsobem se na zajištění bezpečnosti podílí služební kynologie. Zastává důležitou úlohu v rámci protidrogové prevence, při provádění eskort a při zajišťování bezpečnosti při hromadných akcích. V roce 2007 došlo k faktickému zrušení kategorie služebních psů na vyhledávání výbušnin. Psi byli přecvičeni na vyhledávání omamných a psychotropních látek, případně vyřazení z výkonu služby. V souladu s Konceptí bezpečnosti do roku 2015 došlo k přiblížení cílového stavu, kdy 35% všech služebních psů budou tvořit psi specialisté na vyhledávání omamných a psychotropních látek. K 31.12.2007 tvořili psi specialisté 31%. Během roku 2007 bylo speciálními služebními psy prohlédnuto 10 051 cel a ložnic, 34 553 balíků, 59 411 poštovních zásilek do 1 kg, 2 055 vozidel a více než půl miliónu dopisů.

V průběhu roku 2007 bylo celkem eskortováno 127 708 vězněných osob. Oproti předešlému roku bylo eskortováno o 6 469 vězněných osob méně.

V roce 2007 nedošlo k útěkům ze střežených věznic ani k odchodům z věznic s dozorem. Pracovního zařazení na nestřežená pracoviště a pracoviště s volným pohybem zneužilo celkem 38 odsouzených, z toho 1 žena. Počet vězněných osob, které zneužily zařazení na nestřežená pracoviště se oproti roku 2006 zvýšil o 24. V pokusu o útěk bylo zabráněno 3 vězněným osobám, z toho 2 odsouzeným z Věznice Kynšperk nad Ohří a 1 obviněnému z Vazební věznice Ostrava. V jednom případě byla také odhalena příprava k útěku dvou obviněných z Vazební věznice Ostrava.

V roce 2007 došlo ve Věznici Heřmanice pouze k 1 hromadnému vystoupení, kterého se ale zúčastnilo celkem 150 odsouzených.

V průběhu roku 2007 bylo napadeno 68 příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby ČR. Při výkonu služby bylo zaznamenáno 38 napadení vězněnými osobami a 30 napadení civilními osobami, především při výkonu justiční stráže a v osobním volnu příslušníků a zaměstnanců.

V roce 2007 zemřelo celkem 24 vězněných osob, z toho 22 odsouzených a 2 obvinění. Dále sebevraždu spáchalo 6 obviněných a 3 odsouzení. O sebevraždu se pokusilo celkem 77 vězněných osob.

Vězněné osoby zahájily v roce 2007 16 individuálních hladovek (15 odsouzených a 1 obviněný), v roce 2006 bylo evidováno 20 těchto případů.

Udělení přerušení výkonu trestu odnětí svobody zneužilo v roce 2007 celkem 7 odsouzených, z toho 1 žena. Volné vycházky zneužilo 5 odsouzených, volná návštěva zneužita nebyla. Celkem tedy těchto institutů zneužilo 12 odsouzených stejně jako v roce 2006. Vzhledem k celkovému počtu udělených institutů jde o zanedbatelné procento. V uvedených případech se nejednalo o společensky nebezpečné vězněné osoby, které by mohly ohrozit bezpečnost občanů.

Zneužívání omamných a psychotropních látek vězňenými osobami je závažným jevem, který může negativně ovlivnit bezpečnost zaměstnanců Vězeňské služby ČR. Přes mnohá opatření směřující k eliminaci tohoto negativního jevu došlo v roce 2007 k výraznějšímu nárůstu případů zneužití těchto látek. Oproti předchozímu období vzrostl počet vězňených osob, u kterých bylo zjištěno zneužití látek, o 124 případů.

Hlavní příčiny vzniku mimořádných událostí lze spatřovat v porušení vnitřních předpisů Vězeňské služby ČR, dále i ve zkratovém jednání odsouzených. Při zjištění pochybení nebo porušení povinností ze strany příslušníků Vězeňské služby bylo vůči nim vždy zahájeno kázeňské, případně i trestní řízení. Se zjištěnými nedostatky byli vždy seznámeni všichni zainteresovaní zaměstnanci Vězeňské služby ČR a byla přijata příslušná systémová nebo organizační opatření k zamezení opakování obdobných mimořádných událostí.

V roce 2007 nedošlo k žádným změnám ve způsobu organizace a řízení justiční stráže. Stávající systém byl nově zaveden v roce 2006 a v roce 2007 se plně osvědčil. Hlavní důraz na úseku justiční stráže byl v průběhu roku 2007 věnován na zabezpečení činnosti justiční stráže v nových justičních objektech. Konkrétně se jednalo se o zajištění služby v novém objektu Okresního soudu v Jihlavě a pobočky Krajského soudu Brno, o zajištění služby v novém objektu pobočky Krajského soudu Ostrava v Olomouci, o zabezpečení činnosti Obvodního soudu pro Prahu 6 ve dvou objektech a o přípravu na zajištění služby v nově budovaném společném objektu Okresního soudu Plzeň – jih a Okresního soudu Plzeň – sever. Uvedené okolnosti si vyžádaly celou řadu organizačních a personálních opatření, včetně změn v příslušných interních předpisech Vězeňské služby ČR.

Bezpečnost

Současný stav

Bezpečnostní situaci v českých věznicích lze z dlouhodobého hlediska považovat za relativně stabilizovanou. Její úroveň je v jednotlivých zařízeních různá, stejně jako je různá úroveň technického vybavení a stavební dispozice těchto zařízení. V období posledních deseti let se podařilo významně vylepšit technické zabezpečení řady objektů. Platí to o stavebně technickém zabezpečení střežení obvodů věznic, o střežení vstupů a vjezdů, o vnitřní signalizaci a komunikačních prvcích. Všechny věznice jsou vybaveny detekčními rámy, převážná většina věznic i rentgeny a perimetrickou ochranou. Na druhé straně existuje řada věznic, které jsou stavebně i technicky velmi zastaralé. Nedostatek investičních prostředků na kompletní rekonstrukce zabezpečovacích systémů způsobuje, že postupně narůstá počet objektů, kde jsou stávající zabezpečovací systémy na samé hranici použitelnosti.

České vězeňství úspěšně vyřešilo řadu závažných mimořádných událostí a krizových situací. Zabývalo se aktivitami organizovaného zločinu a hromadnými vystoupeními vězňů. V návaznosti na to byla přijata některá specifická opatření, jako např. vybavení a vycvičení příslušníků pro služební zákrok pod jednotným velením, vybudování pěti oddělení se zvýšeným stavebně technickým zabezpečením, nákup speciálních eskortních vozidel. Byla vybudována síť detekce mobilních telefonů ve vazebních věznicích a ve stadiu příprav je

vybudování tohoto systému také ve vybraných věznicích. Tato a další opatření přispěla k minimalizaci bezpečnostních rizik.

České vězeňství opakovaně čelí hromadným projevům nespokojenosti vězněných osob, a to od pasivního odmítání stravy nebo odmítání podřídit se stanovenému režimu až po vyhazování předmětů. Praktické zkušenosti získané při řešení uvedených jevů potvrzují správnost zvolených a nacvičených postupů.

Zajištění bezpečnosti v českých věznicích vychází v současné době z „Koncepte bezpečnosti Vězeňské služby České republiky do roku 2015“. Nejdůležitější prvky zajištění bezpečnosti stejně jako změny, jež jsou v oblasti bezpečnosti předpokládány, formuluje bezpečnostní doktrína vězeňské služby.

Bezpečnostní doktrína (základní teze)

Pouze v bezpečné věznici lze zajistit důstojný život, práci a humánní zacházení s vězněnými osobami. Zajištění bezpečnosti a bezpečí je důležitým předpokladem ke kvalitnímu provádění programů zacházení a dalších aktivit.

Vězeňský bezpečnostní systém je tvořen vnější a vnitřní bezpečností.

a) Vnější bezpečnost

Vnější bezpečností věznic se rozumí účinné střežení obvodu věznic, vstupů a vjezdů, zamezení průniku nedovolených a nebezpečných předmětů a bezpečné provádění eskort. Zahrnuje také bezpečnostní opatření proti útokům z vnějšku věznic s cílem osvobodit zájmové vězně.

Při rekonstrukcích a výstavbě nových objektů, na základě poznatků a požadavků praxe, se systém perimetrického střežení nahrazuje dostatečně vysokou ohradní zdí doplněnou dalšími stavebními a technickými prvky. Důležitým prvkem vnější bezpečnosti jsou dostatečně technicky vybavené vstupy a vjezdy a nepočetná, avšak rychlá zásahová hlídka.

Způsob střežení ze strážních věží či stanovišť se jeví nejen jako neefektivní a neekonomický, ale z pohledu bezpečnostního i překonaný. Všude, kde je to možné, bude lidský faktor postupně nahrazován technikou. Takto vzniklý potenciál bude využit k posílení vnitřní bezpečnosti a k personálnímu posílení oblasti zacházení s vězni.

b) Vnitřní bezpečnost

Technická a organizační opatření realizovaná v rámci vnitřní bezpečnosti jsou nedílnou a nezastupitelnou součástí bezpečnostního systému. Vedle technických prvků, jakými jsou vnitřní signalizace, komunikační prostředky, detekční zařízení apod., je to především uplatňování zásad dynamické bezpečnosti a aktivní tvorba pozitivního sociálního klimatu ve věznici.

Dynamická bezpečnost je chápána jako vyvážený poměr mezi přiměřenou náročností při vyžadování kázně a pořádku a současným pochopením pro potřeby vězněných osob. Dynamická bezpečnost se vyznačuje pevností postojů a náročností na jedné straně a vstřícností a ochotou na straně druhé. Je výrazem vysoké profesionality, směřuje ke snižování napětí a je účinnou prevencí mimořádných událostí.

Otázky vnitřní bezpečnosti přesahují působnost vězeňské a justiční stráže. Jsou záležitostmi veškerého vězeňského personálu.

Vězeňská stráž

Změny naznačené v hlavních tezích bezpečnostní doktríny se budou dotýkat především činností příslušníků zařazených na úseku vězeňské stráže. Prioritou vězeňské stráže v tom neobecnějším pojetí je zajistit odpovídající úroveň vnější bezpečnosti vazebních věznic a věznic a ve spolupráci s ostatními zaměstnanci Vězeňské služby ČR i odpovídající úroveň bezpečnosti vnitřní. V praxi to znamená, že vězeňská stráž zajišťuje střežení obvodů, vstupů a vjezdů vazebních věznic a věznic, zamezuje průniku nedovolených předmětů do těchto zařízení a provádí všechny druhy eskort. Cílem je, aby uvedené činnosti probíhaly bez mimořádných událostí a přispívaly tak k naplnění účelu výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody.

Vězeňská stráž zajišťuje uvedené činnosti vzájemným využitím stavebně technických prostředků, lidské síly, služebních psů, speciálních dopravních prostředků a příslušné výzbroje a výstroje.

Vzhledem k důležitosti problematiky zajištění vnější a vnitřní bezpečnosti byla v průběhu celého roku 2007 v rámci příslušných porad i v rámci jednání bezpečnostní komise generálního ředitele Vězeňské služby ČR přijata celá řada opatření. Tato opatření lze rozdělit do kategorií: technická opatření, organizační opatření a ostatní opatření.

Po linii technických opatření byl v roce 2007 připraven zejména výčet vazebních věznic, ve kterých je navrhováno realizovat vnější plášťovou ochranu určených cel prostřednictvím infačervených závor a také seznam věznic, které by měly být vybaveny zařízeními na detekování přítomnosti lidí v uzavřeném neprůhledném prostoru pracující na principu zjišťování tlukotu lidského srdce.

Uvedená technická opatření nebyla v průběhu roku 2007 realizována vzhledem k nedostatku finančních prostředků. Pouze ve Věznici Kynšperk nad Ohří byl vybudován systém tzv. dualizace perimetrického střežení spočívající v doplnění stávajícího střežení mikrofonickým kabelem a mikrovlnnými bariérami o infrazávory.

Po linii organizačních opatření se jednalo především o věnování maximální pozornosti kontrolní činnosti zaměřené na průnik nepovolených předmětů (např. mobilních telefonů), o věnování zvýšené pozornosti provádění osobních prohlídek vězněných osob, generálních prohlídek ve všech vazebních věznicích a věznicích a systémové vyhodnocování záznamů kamerových systémů pořízených na hlavních vstupech do vazebních věznic a věznic.

Do kategorie organizačních opatření náleží také navržení a schválení opatření k zabezpečení výkonu služby v určených organizačních jednotkách Vězeňské služby ČR, která jsou realizována od 1.1. 2008 (vzhledem k vysokému počtu chybějících příslušníků Vězeňské služby ČR v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů).

Do kategorie ostatních opatření lze zařadit vyspecifikování nových typů eskortních autobusů, přípravu způsobu obměny radiostanic ve Vězeňské službě ČR a zpracování seznamu investičních priorit v oblasti zajištění bezpečnosti vazebních věznic a věznic. Samostatnou kapitolou systémového zajištění bezpečnosti je odpovídající počet systemizovaných služebních míst vězeňské stráže a justiční stráže.

Změny budou realizovány postupně, a to především v nově vybudovaných či rekonstruovaných objektech. Půjde tedy o proces, kdy po delší dobu bude na jedné straně doznívat stávající pojetí střežení ze strážních stanovišť a početnými zásahovými hlídkami a na druhé straně bude přibývat objektů se střežením organizovaným v souladu s novým pojetím bezpečnostního systému.

Se zvyšujícím se počtem zabezpečovací techniky bude nutné uvažovat o zřizování víceobslužných operačních středisek, neboť důležitost i zatížení obsluhy těchto středisek bude narůstat. V budoucnu bude třeba počítat s možností, že dojde k pokusům osvobodit vězně případně i s pomocí vrtulníku.

Zcela novým úkolem vězeňské stráže bude zajistit vnější bezpečnost detenčních ústavů. V návaznosti na nové dělení věznic (věznice s dozorem a věznice s ostrahou) bude nutné s ohledem na jejich stavebně technické zabezpečení vytvořit dva základní standardizované bezpečnostní systémy odpovídající stupni rizik daných zařízení.

Trvale rizikovou činností, kterou bude vězeňská stráž nadále zajišťovat, jsou eskorty vězněných osob. Počet eskort se posledních letech, po předchozím dramatickém nárůstu, ustálil. Vzhledem k charakteru této činnosti spojené s výraznými bezpečnostními riziky bude vždy předmětem zkoumání počet eskort a Vězeňská služba ČR bude vyvíjet neustálou snahu o jejich snížení.

Je třeba též zajistit odpovídající stav vybavení eskortních místností u jednotlivých soudů a to nejen z pohledu bezpečnostního, nýbrž i z pohledu vytváření vhodných podmínek pro pobyt vězněných osob. Pro další období byly vyvzorovány 2 nové typy eskortních autobusů. Vzhledem k rychlému pokroku technologií je již dnes možné uvažovat o použití bezpečnostních náramků, které by při eskortách, případně na vnějších pracovištích, pomohly sledovat pohyb vězněných osob.

Služební kynologie bude mít v bezpečnostním systému nadále své místo. Pokračovat bude trend změny struktury služebních psů s orientací na speciální kynologii, která bude i nadále nezbytným nástrojem v boji proti průniku omamných a psychotropních látek do střežených objektů. V rámci služební kynologie bude nezbytně nutné zřídit odpovídající výcvikové středisko pro výcvik služebních psů.

Pokrokové a liberálnější režimy však nebudou v žádném případě znamenat uvolnění disciplíny a ústup od zásad vojenského způsobu organizování této části vězeňské služby. Rovněž nároky na fyzickou zdatnost a odbornou připravenost budou nadále vysoké.

Justiční stráž

Zvláštní součástí bezpečnostního systému je zajištění bezpečnosti justičních objektů činností místní jednotky justiční stráže, v budoucnu příp. bezpečnostní agentury. S narůstajícím rozsahem činností justiční stráže se změnila její organizační struktura. Justiční stráž byla personálně přidělena výhradně věznicím, které zajišťují eskorty k soudům, ve kterých konkrétní místní jednotka justiční stráže působí. Současně s tímto organizačním opatřením byly místní jednotky justiční stráže seskupeny do oblastí podle obvodů příslušných krajských soudů a Městského soudu v Praze.

V budoucnu se počítá s dalším rozšířením počtů justičních objektů, přičemž možnosti personálního zajištění justiční stráže jsou a budou limitovány, proto bude nezbytné tuto situaci řešit. Jako jedna z možností se nabízí náhrada justiční stráže při střežení určených objektů zaměstnanci soukromé bezpečnostní služby nebo realizace kombinovaného střežení justiční stráží a zaměstnanci soukromé bezpečnostní služby. Jedná se o systémovou změnu, proto bude provedena formou transformačního procesu. Nezbytnou podmínkou bude zpracování studie proveditelnosti.

Důležitou podmínkou zajištění vysoké úrovně pořádku a bezpečnosti v justičních objektech je také jejich vybavení odpovídající zabezpečovací technikou a komunikačními prostředky.

Problémy

Po linii vězeňské a justiční stráže lze problémy rozdělit na základní a na dílčí. Mezi základní problémy je nutné zařadit dlouhodobě podhodnocené financování investičních akcí do oblasti bezpečnosti a s tím související absenci systémového přístupu zajištění investování, resp. realizaci příslušných rekonstrukcí nebo vybudování nových objektů a systémů zajištění bezpečnosti.

Důsledky současné situace se projeví v následujících letech a budou znamenat okamžitou a nutnou investici do několika věznic současně, což Vězeňská služba ČR nebude schopna finančně zvládnout. Na dokreslení lze uvést, že velkým problémem bylo v roce 2007 (a v budoucnu i nadále bude) zajištění fungování fyzicky i morálně zastaralých operačních středisek a signálně zabezpečovacích prostředků, které jsou na tato operační střediska napojeny. Problémem je absence náhradních dílů, které se již v řadě případů nevyrábějí.

Lze konstatovat, že zajištění požadované úrovně bezpečnosti prostřednictvím stávajících operačních středisek a signálně zabezpečovacích prostředků bude v blízké budoucnosti téměř nemožné. Problémem je skutečnost, že se jedná o investice v řádu desítek milionů Kč,- na jednu věznici, že takových věznic je nejméně 5.

Mezi základní problémy je nutné také zařadit zajištění odpovídajícího počtu systemizovaných služebních míst. Zde je systém nově nastaven zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Odborem vězeňské a justiční stráže bylo této otázce věnováno značné úsilí a byl přesně stanoven počet navýšení služebních míst pro rok 2008, včetně určení organizační jednotky (nebo místní jednotky justiční stráže), ve které má být počet služebních míst zvýšen – nebylo schváleno v rámci rozpočtu Vězeňské služby ČR na rok 2008. Odbor vězeňské a justiční stráže předkládal požadavek na navýšení služebních míst právě a pouze pro rok 2008, protože výše uvedený zákon č. 361/2003 Sb. zcela přesně stanoví každoroční (myšleno kalendářní rok) periodicitu stanovování počtu služebních míst.

Je nutné zdůraznit, že pro stanovování počtu systemizovaných služebních míst po linii vězeňské a justiční stráže platí diametrálně odlišný princip proti odboru výkonu vazby a trestu. Ten by měl počty služebních míst v první řadě navrhovat v návaznosti na počet vězněných osob. Odbor vězeňské a justiční stráže naopak musí navrhovat počty služebních míst v návaznosti na počet objektů vazebních věznic a věznic a na počet justičních objektů (po linii justiční stráže). Tento přístup byl v návrhu počtu služebních míst systemizovaných ve Vězeňské službě ČR na rok 2008 uplatněn (navrhováno zvýšení po linii vězeňské stráže celkem o 88 služebních míst – plánován v té době detenční ústav ve Vidnavě a po linii justiční stráže celkem o 20).

Mezi dílčí problémy lze zařadit:

- Morální zastaralost nebo nevhodnost některých druhů zbraní používaných pro zajištění střežení. V roce 2007 byl k odzkoušení v roce 2008 vybrán typ zbraně, kterou by odbor vězeňské a justiční stráže využil ke střežení některých věznic ze strážních věží,
- Nutnost dobudování odpovídajícího výcvikového střediska služební kynologie. V roce 2007 byl zpracován dílčí plán dobudování výcvikového střediska služební kynologie v jedné věznici (v roce 2008 bude v rámci konečného rozhodnutí detailně porovnáno ještě s jinou lokalitou).

Závěr

V rámci financování zajištění bezpečnosti byl seznam priorit zpracován, proto nejsou žádná opatření navrhována.

V rámci zajištění dostatečného počtu služebních míst bude odborem vězeňské a justiční stráže příslušným odborům v rámci návrhu systemizace služebních míst Vězeňské služby na rok 2009 předložen počet služebních míst, které odbor vězeňské a justiční stráže požadoval na rok 2008 se dvěma změnami:

- počet služebních míst pro detenční ústav bude korigován v návaznosti na rozhodnutí, kde bude tento ústav zřízen (Vidnava, Věznice Opava, apod),
- počet služebních míst justiční stráže bude korigován, pokud bude rozhodnuto o systémové změně zajištění pořádku a bezpečnosti justičních objektů justiční stráží ve spolupráci se soukromou bezpečnostní agenturou.

Odbor vězeňské a justiční stráže konstatuje, že celá řada „běžných“ každodenních problémů je průběžně a na odpovídající úrovni řešena a vyřešena. Odbor vězeňské a justiční stráže také konstatuje, že v současné době nehrozí řádná aktuální konkrétní rizika v oblasti bezpečnosti vězeňských zařízení a že bezpečnost těchto zařízení je relativně stabilizovaná.

Odbor vězeňské a justiční stráže však považuje za nutné zdůraznit, že dlouhodobé podhodnocení investičních požadavků do oblasti bezpečnosti je „sudem se střelným prachem“. Problémem je také nenavýšení počtu služebních míst v kontextu s výstavbou Věznice Rapotice a se zřízením detenčního ústavu. Jak v oblasti financování investic, tak v personální oblasti se pomyslné nůžky neustále rozevírají, což může v blízké budoucnosti představovat výrazné a velmi reálné bezpečnostní riziko.

Výkon vazby a trestu

Ve výkonu trestu odnětí svobody došlo v roce 2007 v porovnání s rokem 2006 k mírnému zvýšení jak počtu odsouzených vykonávajících trest odnětí svobody ve specializovaných odděleních, tak počtu odsouzených vykonávajících trest odnětí svobody v bezdrogových zónách, tak počtu odsouzených ve výstupních odděleních a realizovaných programů přípravy odsouzených na propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a počtu aktivit realizovaných v rámci Koncepce státní politiky ve vztahu k mladé generaci.

Byla zpracována srovnávací studie Koncepce rozvoje českého vězeňství do roku 2015 s novými Evropskými vězeňskými pravidly. Srovnávací studie bude využita při přípravě novelizace zákonů a vyhlášek upravujících výkon vazby a výkon trestu odnětí svobody a při aktualizaci Koncepce rozvoje českého vězeňství do roku 2015. Ze srovnávací studie vyplývá, že při realizaci koncepce je třeba klást důraz na zavedení a využívání metody hodnocení rizik a potřeb k zajištění bezpečnosti a na zpracování a realizaci strategie zaměstnávání vězňených osob.

K zavádění do praxe záměrů uvedených v koncepci rozvoje českého vězeňství do praxe byly zpracovány Plán koncepčních záměrů rozvoje českého vězeňství na období srpen 2007 až prosinec 2009 v oblasti diferenciaci odsouzených a programů zacházení obsahující harmonogram úkolů nezbytných k úspěšné aplikaci metody hodnocení a rizik a potřeb do praxe Vězeňské služby ČR a Plán koncepčních záměrů rozvoje českého vězeňství v oblasti psychologické a terapeutické služby na období březen 2008 až prosinec 2010, tento plán byl zpracován, protože praxe ukázala, že postupné rozvíjení aplikovaných koncepčních záměrů Vězeňské služby ČR vyžaduje nově nastavit a přesněji definovat role a kompetence psychologa a vychovatele – terapeuta a vytvořit systém jednotících standardů, a to v celé oblasti poskytovaných psychologických služeb.

V roce 2007 probíhala pilotáž ve spolupráci VS ČR a Probační a mediační služby ČR vytvořeného hodnotícího nástroje pro vyhodnocení rizik a potřeb pachatelů s názvem SARPO 1 (Souhrnná Analýza Rizik a Potřeb odsouzených). Pilotáž ověřující využitelnost tohoto nástroje v době před eventuálním podmíněným propuštěním odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody a po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem bude vyhodnocena v roce 2008, součástí vyhodnocení bude zpracování návrhu dalšího postupu při úpravě implementace tohoto nástroje do systému zacházení s vězňenými osobami. Na vyhodnocení pilotáže a na dalším vývoji tohoto nástroje se bude podílet katedra sociologie FF UK.

V roce 2007 byla ve třech věznicích (Jiřice, Světlá nad Sázavou, Kuřim) úspěšně realizována pilotáž prvního standardizovaného programu zacházení s odsouzenými. Program pod názvem 3 Z („Zastav, Zamysli se, Změň se“) byl vyvinut týmem vězeňských a probačních pracovníků za vedení zkušených lektorů z Anglie, kteří dali k dispozici jejich program. Ten byl adaptován na české podmínky. Program je zaměřen na statisticky nejrozšířenější část vězeňské populace (dospělí muži od 25 do 40 let, 2 – 3 x ve standardním výkonu trestu odnětí svobody za převážně majetkovou činnost). Program není terapeutický, přestože má základy v kognitivněbehaviorálním přístupu a důrazy klade na uvědomění si vlastní viny a nácvik nekriminálního chování.

Druhým standardizovaným programem zacházení s odsouzenými jehož pilotáž proběhla v roce 2007 ve Věznici Heřmanice je program pod názvem „GREEP“ pro pachatele odsouzené za trestné činy násilí na dětech (týrání dětí, komerční sexuální zneužívání dětí i sexuální zneužívání bez komerčního aspektu). Program, vytvořený v souladu s Vládou České republiky schváleným plánem úkolů boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí, je koncipován jako vzdělávací program respektující široké spektrum cílové skupiny, realizovaný skupinově, využívající prvků skupinové dynamiky.

Nejedná se o terapeutický program, který by primárně využíval přístupů a metod některé terapeutické školy, ale o tzv. „program narovnání“. Smysl a cíl programu koresponduje s předpokladem, že prvním krokem pro jakékoliv zacházení s pachatelem trestné činnosti je vedle motivovanosti vytvoření adekvátního náhledu na svou trestnou činnost a poznání, uvědomění si a přijetí konkrétních důsledků své trestné činnosti. Bez snahy a dosažení tohoto základního předpokladu lze jakékoliv další terapeutické zacházení považovat za neefektivní.

Ve druhém pololetí roku 2007 bylo zahájeno vytváření standardizovaného programu zaměřeného na problematiku snižování násilí u mladistvých odsouzených. Program je koncipován na bázi obdobné standardizovanému programu GREEP.

Značná pozornost byla věnována rozvíjení restorativních přístupů v systému zacházení s vězněnými osobami. Restorativní filozofie je jedním ze zásadních předpokladů realizace moderního výkonu trestu odnětí svobody a hledání reálných možností využití tohoto přístupu v praxi je pro potřeby moderního vězeňství nepostradatelnou součástí jejího dalšího rozvoje. V roce 2007 byla v rámci naplňování tohoto přístupu uzavřena Dohoda o vzájemné spolupráci s občanským sdružením Bílý kruh bezpečí. Dohoda je vyjádřením společné vůle vytvářet podmínky nezbytné pro předcházení druhotnému poškození obětí a hledat vhodné pracovní postupy pro zmírňování následků trestných činů a pro zvyšování úrovně ochrany společnosti.

Ve vztahu k výše uvedenému lze konstatovat, že v průběhu roku 2007 od data nabytí účinnosti dohody došlo k plnění dohody formou spoluúčasti na odborných seminářích a společných jednáních, která specifikovala konkrétní témata a aktivit spolupráce pro nejbližší období. Jako priority byly postaveny témata, která se týkají hledání možností vhodného přerozdělování finančních prostředků získaných ze zaměstnávání odsouzených s dopadem na předložení návrhů potřebných legislativních změn tak, aby část těchto prostředků byla využitelná i pro účely narovnání a vypořádání se s obětí trestného činu, a dále téma oblasti zacházení s vězněnými osobami, kdy je snahou spolupráce obou organizací propojit v realizaci programu Vězeňské služby ČR „GREPP“ a projektu Bílého kruhu bezpečí „VICTIM STATEMENT“ (dotazník podrobně mapující dopad trestné činnosti na oběti).

V kontextu rozvoje restorativních přístupů je i snaha věnovat pozornost i problematice mediace ve výkonu trestu, která by měla být řešena ve spolupráci Vězeňské služby ČR a Probační a mediační služby ČR.

V oblasti výzkumné činnosti probíhá realizace výzkumného záměru k tématu dlouhodobých trestů odnětí svobody a dále realizace pilotní studie výzkumu „Zkušenost pachatelů trestných činů a její vliv na chování a prevenci“ Psychologického ústavu Akademie věd ČR. Cílem tohoto projektu je porozumění zkušenosti pachatele, jedná se především o to, jak vnímání prostředí ovlivňuje chování, výběr cíle a strategie trestného činu. Toto porozumění může hrát roli ve vytvoření preventivních programů. Všechna tato témata jsou z časového hlediska dlouhodobá a korespondují s trvalým úsilím Vězeňské služby ČR o

progresivní způsob zacházení a se snahou o prohlubování individualizace v přístupu k vězněným osobám.

V roce 2007 bylo zřízeno Psychologické pracoviště Vězeňské služby ČR. Jeho činnost se odrazila i v oblasti personální psychologie (výběr uchazečů o zaměstnání ve Vězeňské službě ČR a psychologické péče o zaměstnance) a ve zpracování metodiky, kterou se stanovují principy realizace supervize. Zavedení institutu supervize do praxe Vězeňské služby ČR se stalo dalším krokem ke zvyšování profesionality v oblasti zajišťování odborné kvality terapie a léčby.

Ve vztahu k vězněným osobám byla i nadále sledována opatření přijatá jak v rámci predikce suicidálního jednání, tak v rámci predikce a včasného odhalování násilí mezi obviněnými a odsouzenými.

Kontrola

Fungování vnitřního kontrolního systému je v rámci VS ČR centrálně zabezpečováno odborem kontroly Generálního ředitelství VS ČR. Působnost odboru kontroly byla v roce 2007 uplatňována zejména v těchto oblastech:

- kontrola po linii řízení organizačních jednotek VS ČR,
- kontrola organizačních jednotek VS ČR a zotavoven VS ČR po linii finanční a majetkové,
- vyřizování stížností, oznámení a podnětů směřujících proti VS ČR, prošetřování trestné činnosti.

Vedle praktického výkonu kontrolní činnosti v jednotlivých organizačních jednotkách VS ČR a zotavovnách VS ČR došlo v průběhu roku 2007 též k vypracování a následnému vydání dvou interních norem VS ČR, kterými bylo novelizováno nařízení generálního ředitele VS ČR o finanční kontrole ve Vězeňské službě České republiky.

Kontrola po linii řízení a kontrola po linii finanční a majetkové

V současné době již žádný vedoucí zaměstnanec nepochybuje o významu institutu kontroly jako jednoho z nástrojů řízení. Tato skutečnost je zřejmá při provádění kontrol v organizačních jednotkách VS ČR, a to jak v administrativní stránce kontrolní činnosti (zaměření kontrol, plány, zápisy), tak ze stoupající úrovně řízení organizačních jednotek VS ČR i samotného stavu v nich. Potvrzují to výsledky tematických kontrol, kterých bylo v souladu s ročním plánem tematických kontrol a podle metodiky kontrolní činnosti odboru kontroly Generálního ředitelství VS ČR v hodnoceném roce provedeno 9.

Od 1. července 2007 byl v rámci oddělení kontroly obnoven referát finanční a majetkové kontroly, který splnil stanovený plán finančních a majetkových kontrol. V roce 2007 byla provedena jedna veřejnosprávní kontrola v Zotavovně Šlovice zaměřená na dodržování použití prostředků z FKSP, správnost stavu pokladních hotovostí, cenin a přísně zúčtovatelných tiskopisů. Byly uskutečněny dvě následné řídicí kontroly činností orgánů předběžné a průběžné kontroly, při kterých byla ověřena správnost postupů příkazců operace, správců rozpočtu a hlavního účetního ve Věznici Světlá nad Sázavou a ve Vazební věznici České Budějovice.

Předmětem dalších následných řídicích kontrol (ve vazebních věznicích Teplice a Liberec) bylo ověření postupů při hlášení a evidenci škod na majetku VS ČR, včetně stanovování náhrad škod a jejich úhrady. Ve Věznici Rýnovice a Vazební věznici Praha – Ruzyně byla kontrola zaměřena na čerpání účelových prostředků a dosažení parametrů v Programu protidrogové politiky a v Programu prevence kriminality.

Nad rámec plánovaných finančních a majetkových kontrol bylo prověřeno financování minirekreačního zařízení Nový Fojtov a dětských rekreací pořádaných Vazební věznicí Praha – Ruzyně. Dále byly šetřeny postupy při vedení a ukládání dokumentace jednotlivých výběrových řízení u odborů Generálního ředitelství VS ČR a dodržování zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení generální ředitelky VS ČR č. 4/2004 o vedení všeobecné administrativy.

Na základě hlášení mimořádné události bylo provedeno šetření okolností vzniku inventarizačních rozdílů v inventarizaci za rok 2006 ve Vazební věznici Praha – Ruzyně. Rovněž byla prošetřena realizace výběrových řízení na ruční detektory kovů a současný stav funkcionality Vězeňského informačního systému.

Jednotlivá kontrolní zjištění vykazovala rozdílnou závažnost nedodržování právních či vnitřních předpisů. Pokud byly v rámci provedených kontrol a šetření objeveny nedostatky, kontrolní orgán v takových případech navrhl opatření k nápravě zjištěného stavu.

Analýza kontrolní činnosti jednotlivých odborů Generálního ředitelství VS ČR ukazuje stoupající účinnost kontrol, a to jak v počtech zjištěných nedostatků, tak v práci ředitelů organizačních jednotek VS ČR při jejich odstraňování. Zvýšila se formální a zejména obsahová stránka zápisů ze všech typů kontrol. Zaměstnanci Generálního ředitelství VS ČR vykonali v roce 2007 v organizačních jednotkách VS ČR celkem 212 kontrol, z toho bylo 118 tematických, 94 operativních, ze 16 finančních kontrol bylo 10 plánovaných a 6 mimo plán.

Stížnosti

V roce 2007 bylo v rámci VS ČR prošetřeno a uzavřeno celkem 1396 stížností.

Z tohoto počtu bylo:

důvodných stížností	48	- tj.	3,5 %,
částečně důvodných	42	- tj.	3,0 %,
důvodných z objektivních příčin	30	- tj.	2,1 %,
nedůvodných	1276	- tj.	91,4 %,

Oproti roku 2006 byl v roce 2007 zaznamenán pokles celkového počtu stížností vůči VS ČR, a to o 90 stížností, přičemž počet stížností důvodných, částečně důvodných a důvodných z objektivních příčin se snížil z 10,7 % na 8,6 %.

V počtu stížností vězňů, při současném nárůstu celkového počtu vězněných osob o 323, byl zaznamenán pokles, a to z 1381 na 1317 stížností. Z tohoto celkového počtu bylo 36 stížností vyhodnoceno jako důvodné, 40 jako částečně důvodné, 27 jako důvodné z objektivních příčin nebo nezaviněné VS ČR a 1214 stížností bylo vyhodnoceno jako nedůvodné. Důvodnost stížností v této kategorii klesla z 9,4 % na 7,8 %.

Zaměstnanci VS ČR ve sledovaném období podali celkem 43 stížností, což je o 14 stížností méně než v roce 2006. Zároveň byl zaznamenán také pokles celkového počtu zaměstnanců o 282 osob. Z celkového počtu 43 stížností bylo 6 vyhodnoceno jako důvodné, 1 jako částečně důvodná, 2 jako důvodné z objektivních příčin nebo nezaviněné VS ČR a 34 stížnosti byly vyhodnoceny jako nedůvodné. V hodnoceném období došlo ke snížení podílu stížností důvodných, částečně důvodných a důvodných z objektivních příčin z 38,6 % na 21,0 %.

U stížností civilních osob byl zaznamenán pokles jejich počtu o 12 stížností, a to ze 48 na 36. Z tohoto celkového počtu bylo 6 stížností vyhodnoceno jako důvodných, po 1 jako částečně důvodná a důvodná z objektivních příčin nebo nezaviněná VS ČR a 28 stížností bylo vyhodnoceno jako nedůvodné. Tato kategorie tvoří pouze 2,6 % z celkového počtu prošetřených a uzavřených stížností v roce 2007, nejde tedy o statisticky nevýznamnou skutečnost.

Prošetřování trestné činnosti příslušníků a občanských zaměstnanců VS ČR

V roce 2007 bylo prošetřováno pro podezření ze spáchané trestné činnosti při výkonu služby i mimo službu celkem 124 příslušníků VS ČR. V 81 případech byla věc odložena a u 20 příslušníků VS ČR odevzdána ke kázeňskému projednání. Obviněno bylo 7 příslušníků VS ČR. K zastavení trestního stíhání došlo u 3 příslušníků VS ČR, a to vždy podmíněně dle § 307 trestního řádu. Šetření dosud probíhá u 10 příslušníků VS ČR, a to u 7 pověřenými orgány VS

ČR a u 3 orgány Policie ČR. Za trestný čin spáchaný v roce 2007 byli odsouzeni 3 příslušníci VS ČR.

Celkově, tzn. i za trestné činy spáchané v předchozích letech, bylo v roce 2007 pravomocně odsouzeno 8 příslušníků (nebo bývalých příslušníků) VS ČR. V souvislosti s výkonem služby byli odsouzeni 3 příslušníci VS ČR a za trestné činy spáchané mimo službu bylo odsouzeno celkem 5 příslušníků VS ČR.

V průběhu roku 2007 bylo zahájeno trestní řízení se 12 občanskými zaměstnanci VS ČR, z toho u 3 občanských zaměstnanců VS ČR byla věc odložena orgány Policie ČR, jednomu bylo sděleno obvinění. U 3 občanských zaměstnanců VS ČR bylo trestní stíhání zastaveno, z toho u 2 podmíněně dle § 307 trestního řádu. Šetření orgány Policie ČR dosud probíhá u 5 občanských zaměstnanců VS ČR. Za trestný čin spáchaný v roce 2007 nebyl odsouzen žádný občanský zaměstnanec VS ČR.

Celkově, tzn. i za trestné činy spáchané v předchozích letech, byl v roce 2007 pravomocně odsouzen jeden občanský zaměstnanec (nebo bývalý občanský zaměstnanec) VS ČR, a to za trestný čin, který souvisel s výkonem povolání.

Odborem kontroly Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR je centrálně zabezpečováno fungování vnitřního kontrolního systému v rámci Vězeňské služby ČR, jenž má sloužit k zajištění stanovených úkolů a k poskytování zpětných informací o účinnosti řídicího procesu.

Nastavený systém vnitřní i vnější kontroly je průběžně využíván. Příslušníky oddělení kontroly byl při kontrolách zjišťován stabilizující se stav v řízení organizačních jednotek Vězeňské služby ČR, jakož i zotavoven Vězeňské služby ČR. Nedostatky se objevovaly především v oblasti hospodaření s finančními prostředky a majetkem Vězeňské služby ČR. V loňském roce došlo rovněž k doplnění oddělení kontroly o jednoho příslušníka pro úsek ekonomické kontroly, kdy tak byl vytvořen tříčlenný referát finanční a majetkové kontroly.

Součástí systému vnitřní kontroly je i nadále protikorupční program Vězeňské služby ČR, v jehož rámci je provozována protikorupční telefonní, faxová a e-mailová linka Vězeňské služby ČR. Výstupy ze stále protikorupční linky Vězeňské služby ČR jsou řádně evidovány a informace prošetřovány dle stanovené metodiky.

Nové problémy se v rámci výkonu působnosti odboru kontroly Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR neobjevily, řešit je třeba především problémy dlouhodobě se vyskytující. Mezi tyto lze zařadit především s nedostatkem finančních prostředků spojený nevyhovující stav některých vězeňských objektů či jejich vnitřního zařízení, nedostatečné prostory jak pro zacházení s vězni, tak nedostačující výrobní prostory pro jejich zaměstnávání apod. Dalším závažným, koncem minulého roku gradujícím, problémem jsou obtíže se zajištěním odpovídajícího počtu kvalifikovaného personálu.

V rámci projednávání státního rozpočtu na následující období by měl být navýšen objem finančních prostředků, které bude mít Vězeňská služba ČR k dispozici na provoz, údržbu, vybavení a modernizaci vězeňských objektů a na platy personálu. Taktéž by měla být navýšena tabulková místa příslušníků i občanských zaměstnanců Vězeňské služby ČR.

Nastavený vnitřní kontrolní systém Vězeňské služby ČR odpovídá měnícím se obecně platným normám i aktuální situaci ve Vězeňské službě ČR. Na základě kontrol prováděných oddělením kontroly a ostatními zaměstnanci Vězeňské služby ČR, jakož i vnějších kontrol

prováděných orgány a organizacemi mimo Vězeňskou službu ČR, jsou navrhována opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Tato opatření jsou následně realizována. Nutno ovšem dodat, že existují dva základní důvody neplnění úkolů stanovených k odstranění zjištěných nedostatků. Těmito jsou dlouhodobě nedostatek finančních prostředků a nedostatečné personální zajištění, zejména po stránce počtu, ale někdy i odborné kvalifikace personálu (mnohdy rovněž v důsledku absence finanční motivace).

Správní agenda

Ve Vězeňské službě České republiky správní agendy zabezpečuje správní služba, která má při této činnosti své nezastupitelné postavení. Vedení správních agend ve VS ČR zajišťuje a provádí - odbor správní Generálního ředitelství VS ČR, oddělení a samostatné referáty správní věznic a vazebních věznic, Institutu vzdělávání Vězeňské služby, Středního odborného učiliště a zotavoven VS ČR (dále jen „organizační jednotky“). Správní služba je rozhodujícím článkem VS ČR zajišťujícím provádění činností na úseku

- a) vězeňské administrativy,
- b) všeobecné administrativy,
- c) skartačního řízení a archivnictví,
- d) dalších správních činností.

a) Vězeňská administrativa je administrativa vedená při výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody při přijímání, přemísťování, předávání, vydávání, vyhošťování a propouštění osob, kterým je ve vazebních věznicích a věznicích omezována osobní svoboda (dále jen „vězněné osoby“).

Obsahem vězeňské administrativy je dodržování stanovených postupů při přijímání, evidenci, zpracovávání, odesílání a ukládání úředních dokladů, na jejichž základě je omezována osobní svoboda vězněných osob a dodržování stanovených postupů při přijímání, přemísťování, předávání, vydávání vězněných osob, vyhošťování vězněných cizinců do jejich domovských států a propouštění vězněných osob na svobodu.

V rámci vězeňské administrativy jsou vedeny evidence vězněných osob, v nichž jsou stanovenými postupy zaznamenávány, uchovávány a zabezpečovány údaje o jednotlivých vězněných osobách, o důvodech jejich umístění ve věznicích nebo vazebních věznicích, o datu přijetí a propuštění vězněných osob do nebo z věznic nebo vazebních věznic a řada dalších nezbytných údajů, vztahujících se ke každé vězněné osobě.

Ke každé vězněné osobě správní služba zakládá a vede osobní spisy s předepsaným obsahem. Kromě osobních spisů správní služba provozuje, spravuje a využívá elektronický Vězeňský informační systém (dále jen „VIS“) vedení evidence o vězněných osobách, který umožňuje oprávněnému uživateli kdykoliv získat potřebné údaje o každé vězněné osobě a po stanovenou dobu i o osobě propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody.

Z evidence vězněných osob vedené ve VISu správní služba oprávněným subjektům, především orgánům činným v trestním řízení ale i dalším subjektům, pokud na poskytnutí informace z evidence vězněných osob prokáží právní nárok, poskytuje informace o vězněných osobách.

Správní služba zajišťuje vydávání pravidelných týdenních a měsíčních statistických přehledů o vězněných osobách, vydává Ročenku VS ČR a zpracovává statistické přehledy podle požadavků jiných služeb v rámci VS ČR, ale i pro potřeby jiných orgánů a organizací včetně nevládních. Správní služba při plnění vymezených úkolů spolupracuje zejména se soudy, státními zastupitelstvími a Policií ČR. Dodržování předepsaných administrativních postupů při vedení vězeňské administrativy v jednotlivých věznicích a vazebních věznicích je kontrolováno státními zástupci.

Správní služba se významnou měrou podílí na provádění administrativních úkonů spojených s vyhošťováním vězněných cizinců a s jejich předáváním k výkonu trestu odnětí svobody do domovských států. V této oblasti správní služba úzce spolupracuje i s konzulárními úřady cizích států.

Přehled o počtech vězňených osob* v průběhu roku 2007

Ke dni	2006	2007											
	31.12.	31.1.	28.2.	31.3.	30.4.	31.5.	30.6.	31.7.	31.8.	30.9.	31.10.	30.11.	31.12.
Obv.	2 399	2 361	2 346	2 380	2 396	2 419	2 356	2 388	2 365	2 390	2 384	2 387	2 254
Ods.	16 179	16 455	16 626	16 780	16 800	16 706	16 827	16 739	16 798	16 720	16 823	16 886	16 647
Celkem	18 578	18 816	18 972	19 160	19 196	19 125	19 183	19 127	19 163	19 110	19 207	19 273	18 901

* Pozn. : počty obviněných a odsouzených osob jsou k uvedenému datu. Rozdíl mezi jednotlivými měsíci neodpovídá změnám v počtech odsouzených a obviněných, které v konkrétním měsíci proběhly

b) Správní služba je ve VS ČR garantem, že všeobecná administrativa u všech organizačních jednotek VS ČR je vedena v souladu s právními normami jednotně, racionálně a podává úplnou a přesnou evidenci a přehled o písemnostech, které byly VS ČR doručeny, nebo které vznikly z její činnosti. V rámci plnění úkolů v oblasti všeobecné administrativy správní služba přejímá a dále zpracovává i zásilky zasílané vězňeným osobám.

Správní služba předává dalším službám ve věznicích a vazebních věznicích požadavky soudů a dalších orgánů činných v trestním řízení na předvádění a tedy eskorty vězňených osob k jednáním u těchto orgánů. Správní služba vypracovává Spisový řád, v němž stanovuje pravidla spojená s tvorbou, příjmem, tříděním, označováním, evidováním, přidělováním, oběhem, vyřizováním, schvalováním, podepisováním, rozmnožováním, odesíláním, přepravou a ukládáním písemností.

Odbor správní GŘ VS odpovídá za evidenci a vydávání interních právních předpisů a jejich distribuci v rámci Vězeňské služby a na další instituce včetně Úřadu veřejného ochránce práv a do systému ASPI. Interní právní normy vede v aktuálním právním stavu, provádí opravy platných právních interních předpisů včetně Sbírky zákonů ČR a k tomu vede archiv platných i dříve vydaných a zrušených právních předpisů VS ČR a Sbírky zákonů ČR.

Správní služba zajišťuje vedení evidence razítek a pečetidel a zajišťuje jejich výrobu pro potřebu pracovišť VS ČR..

Správní služba je garantem rozvíjícího se systému elektronizace podatelen a spisoven v rámci VS ČR a v této souvislosti i je školitelem nejen v rámci správní služby ale i v rámci dalších služeb ve VS ČR. Pro potřeby VS ČR správní služba zajišťuje dálkový přístup do evidence obyvatelstva MV ČR.

c) Správní služba vypracovává a vydává skartační a archivní řád pro VS ČR, v němž stanovuje pravidla a zásady pro vyřazování písemností dále pro VS ČR již nepotřebných a stanoví pravidla a zásady pro archivaci písemností. Odbor správní GŘ VS zřizuje, spravuje, metodicky řídí a kontroluje Správní archiv VS ČR ve Skutči, zabezpečuje provádění skartací a archivace ve VS ČR, oprávněným subjektům umožňuje badatelskou činnost a poskytuje jim informace z uložených písemností a úzce spolupracuje s Kabinetem dokumentace historie Vězeňské služby České republiky.

d) Odbor správní Generálního ředitelství VS ČR zajišťuje legislativní činnost v oblasti vězeňské i všeobecné administrativy, v oblasti skartačního řízení a v oblasti archivnictví VS ČR. Je metodickým, sjednocujícím a koordinačním článkem při provozování VIS, při vyžadování jeho změn i potřebných funkcí. Správní služba má ve VS ČR nezastupitelné postavení v oblasti skartačních řízení a archivací, při zajišťování, koordinování a

organizování těchto činností ve VS ČR a při metodickém řízení a kontrole činnosti zaměstnanců Správního archívu VS ČR.

Odbor správní Generálního ředitelství VS ČR zajišťuje jednotné postupy všech organizačních jednotek VS ČR při zajišťování ochrany osobních údajů včetně údajů citlivých a je odpovědný za interní legislativní činnost v této oblasti.

Správní služba se v rámci VS ČR organizačně podílí na vytváření možností pro uplatnění volebního práva vězněným osobám v letech, kdy jsou vyhlášeny volby do Parlamentu ČR, krajských a obecních zastupitelstev.

Hlavní úkoly na úseku správních agend:

1. zajistit postupné systematické provedení úprav, změn a doplnění databází VIS podle požadavků a potřeb VS ČR
2. vypracovat, vydat, proškolit a zavést do praktické činnosti modernizované nařízení k vedení všeobecné administrativy včetně zapracování elektronizace podatelen a spisoven ve všech službách a v zotavovnách VS
3. zajistit evidenci, tisk, distribuci, opravy a archivaci interních předpisů VS ČR a Sbírký zákonů ČR pro potřeby VS ČR
4. vypracovat, vydat a proškolit nové nařízení o vedení vězeňské administrativy ve VS ČR
5. vypracovat, vydat a proškolit nařízení o ochraně osobních údajů příslušníků VS ČR, občanských zaměstnanců VS ČR, uchazečů o přijetí do služebního nebo pracovního poměru k VS ČR a vězněných osob
6. zajistit zpracování, průběžné aktualizování a případně centrální vydávání tiskopisů používaných ve VS ČR

Splnění hlavních úkolů na úseku správních agend VS ČR je podmíněno nezbytnými požadavky, bez nichž je jejich splnění velice obtížné a z časového pohledu zdlouhavé. Proto základním požadavkem, nejen správní služby, je zabezpečení bezchybného fungování VISu podle potřeb a požadavků VS ČR. Potřebou systematického provádění úprav, změn a doplňování, zjednodušování obslužnosti databází VIS je vyvolán požadavek na doplnění početního stavu zaměstnanců na pracovišti centrální evidence vězněných osob odboru správního Generálního ředitelství VS ČR o potřebný počet tabulkových míst.

Důsledkem dosažení požadované funkčnosti VIS je následně snížení administrativní náročnosti zpracovávaných agend včetně osobní spisů vězněných osob a jejich nahrazení elektronickou formou. Posílení tabulkového stavu zaměstnanců centrální evidence vězněných osob by umožnilo i prodloužení doby pro poskytování informací z evidence vězněných osob oprávněným subjektům.

Zavádění elektronických podatelen a elektronických spisoven v organizačních jednotkách VS ČR si vyžádá značný časový prostor pro jejich legislativní zakotvení do nařízení generálního ředitele VS ČR a pro školicí činnost odboru správního Generálního ředitelství VS ČR. V souvislosti se zavedením elektronické podatelny bude nutné vyhodnotit časovou náročnost elektronického zpracovávání zásilek včetně zásilek pro vězněné osoby na jednotlivých věznicích a vazebních věznicích, které může vyústit k přehodnocení početních stavů zaměstnanců v rámci správní služby nebo uplatnění požadavku pro navýšení tabulkových stavů u konkrétních vazebních věznic nebo věznic.

Vedení evidence a zajišťování tisku, distribuce, oprav a archivaci interních předpisů VS ČR a Sbírký zákonů ČR je novou, dosud odborem správním nezajišťovanou činností, která nezbytně vyžaduje i personální posílení odboru správního Generálního ředitelství VS ČR.

Požadavek personální převedení zaměstnanců Správního archívu VS ČR ve Skutči a jejich zařazení na odbor správní Generálního ředitelství VS ČR je logickým vyústěním postavení odboru správního Generálního ředitelství VS ČR uvedenému v Organizačním řádu VS ČR. Svůj nesporný význam pro správní službu a celou VS ČR má plnění dalších hlavních úkolů bez stanovení jejich pořadí a významnosti.

Ekonomika

Na základě zákona č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2007 byly Vězeňské službě České republiky (dále jen „Vězeňská služba“) stanoveny závazné ukazatele rozpočtových příjmů ve výši 1 001 151 tis. Kč a výdajů ve výši 7 664 631 tis. Kč. V průběhu roku došlo ke snížení výdajové části rozpočtu o 300 tis. Kč a k navýšení výdajové části rozpočtu o 79 030 tis. Kč. Nárůst běžných výdajů (22 936 tis. Kč) byl určen zejména k pokrytí platů zaměstnanců a souvisejících výdajů a nárůst kapitálových výdajů (56 094 tis. Kč) zejména na akci zamezení mobilní komunikace a na akce související s provozem ICT. V následující tabulce jsou uvedeny údaje o schváleném rozpočtu, upraveném rozpočtu, čerpání a použití mimorozpočtových zdrojů:

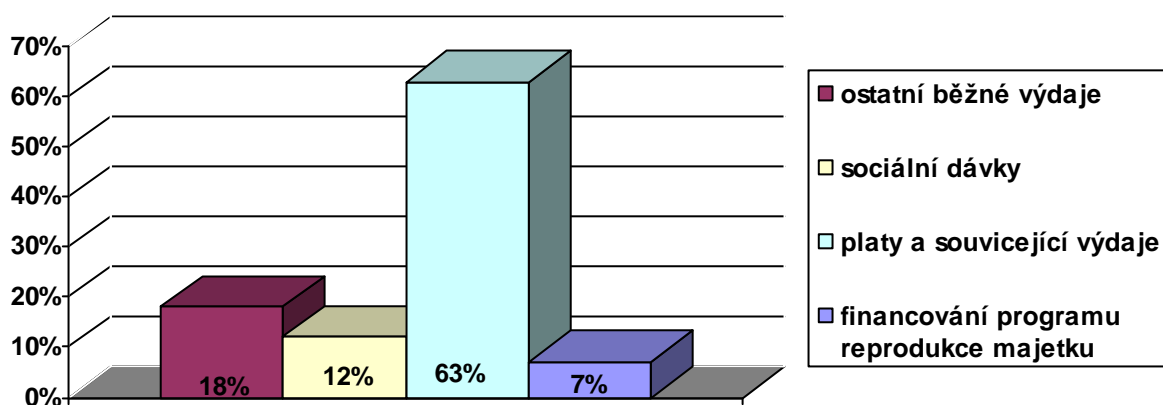
Ukazatel	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost	% plnění k upr. rozpočtu	Z toho mimor. zdroje
					v tis. Kč
Příjmy celkem	1 001 151	1 000 851	1 092 087,83	109,1	27547,2
z toho:					
tř. 1 - daňové příjmy	718 913	718 913	750 179,66	104,3	0
z toho: pojistné na důchodové pojištění	592 046	592 046	617 794,64	104,3	0
tř. 2 - nedaňové příjmy	281 938	281 838	308 060,63	109,3	0
tř. 3 - kapitálové příjmy	0	100	120,77	120,8	0
tř. 4 - přijaté transfery	300	0	33 726,77		27 547,18
Výdaje celkem	7 664 631	7 743 661	7 793 921,96	100,6	49 900,27
z toho:					
kapitálové výdaje	279 861	335 955	356 758,34	106,2	18 767,56
běžné výdaje	7 384 770	7 407 706	7 437 163,62	100,4	31 132,71
v tom:					
501,502 - Platy zaměst. a ostatní platby					
za provedenou práci	3 501 387	3 596 554	3 575 174,49	99,4	15 926,06
503 - Pojistné placené zaměstnavatelem	1 225 486	1 258 862	1 254 804,94	99,7	351,73
505 - Mzdové náhrady	0	205	878,74	428,7	673,74
513 - Nákup materiálu	684 850	687 019	682 680,28	99,4	4 548,08
514 - Úroky a ostatní finanční výdaje	100	87	84,44	97,1	0,00
515 - Nákup vody, paliv a energie	430 000	433 868	435 604,65	100,4	1 806,70
516 - Nákup služeb	167 237	196 860	196 734,06	99,9	364,68

517 - Ostatní nákupy	204 227	155 964	160 579,41	103,0	4 836,10
z toho: opravy a udržování	123 712	119 770	123 488,37	103,1	3 862,43
518 - Poskytnuté provoz. zálohy a jistiny	1 000	0	0,00	0,0	0,00
519 - Výdaje související s NEI nákupy	960	3 879	3 863,62	99,6	0,00
533 - Příspěvky PO (zotavovným VS)	23 000	23 000	23 000,00	100,0	0,00
534 - Převody FKSP a ost. fondům	67 463	69 532	139 211,53	200,2	20,10
536 - Ostatní NEI transfery	1 500	1 350	1 340,87	99,3	0,00
541 - Sociální dávky	1 053 560	962 760	945 671,82	98,2	2 604,42
z toho: odchodné	46 000	53 000	51 503,94	97,2	0,00
542 - Náhrady placené obyvatelstvu	4 000	800	606,49	75,8	0,00
549 - Ostatní transfery obyvatelstvu	20 000	14 689	14 655,25	99,8	0,00
z toho: jednorázová náležitost	14 250	4 205	4 204,41	100,0	0,00
590 - Ostatní neinvestiční výdaje	0	2 277	2 273,03	99,8	1,10

v tis. Kč

Ukazatel	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost	% plnění upr. rozpočtu	Z toho mimor. zdroje
Individuální dotace	61 971	59 504	59 502,54	100,0	0,0
Systemové dotace	217 890	276 451	297 255,80	107,5	18 767,56
Kapitálové výdaje celkem	279 861	335 955	356 758,34	106,2	18 767,56

Struktura celkových výdajů vězeňské služby v roce 2007

Příjmová část rozpočtu Vězeňské služby byla splněna na 109,1 %, z toho daňové příjmy na 104,3 % a nedaňové příjmy na 121,3 %.

Výdaje určené ve schváleném rozpočtu na financování běžného provozu (nákup materiálu a služeb, nákup vody, paliv a energií) byly nedostatečné. Proto byly v průběhu roku zapojeny mimorozpočtové zdroje ve výši 49 900 tis. Kč, pocházející z rezervního fondu (39 403 tis. Kč), z fondu hospodářské činnosti (9 161 tis. Kč) a z FKSP na opravy minirekreačních zařízení (1 336 tis. Kč) Byla tím zajištěna úhrada zvýšených výdajů, jejichž

nárůst byl objektivně dán jednak opakovaným zvyšováním cen materiálů, léků, dodavatelských služeb a zejména vody, plynu a elektřiny v průběhu roku 2007.

Výdaje na jednu vězněnou osobu a den dosáhly v roce 2007 částku 901,- Kč, což bylo o 29,- Kč více než v roce 2006.

Hospodářskou činnost za účelem zaměstnávání vězněných osob vykonává Vězeňská služba ve Středisku hospodářské činnosti Vězeňské služby na základě ustanovení § 23b zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2007 se hospodářská činnost realizovala u 14ti organizačních jednotek Vězeňské služby. Na pracovištích provozoven bylo zařazeno průměrně 1 425 odsouzených. Celkový čistý zisk (po zdanění) dosáhl 19 848 tis. Kč, což je o 6 760 tis. Kč méně než v roce 2006.

Výdaje na sociální dávky

Vězeňská služba, jako orgán sociálního zabezpečení, zajišťovala výplaty důchodů bývalým příslušníkům, výplatu výluhového příspěvku, odchodného, úmrtného a nemocenských dávek příslušníků.

Za rok 2007 bylo vyplaceno 41 442 důchodových dávek všeho druhu (3 453 měsíčně) v celkové výši 439 200 tis. Kč. Průměrná výše důchodu starobního činila 10 660,- Kč, invalidního důchodu 10 909,- Kč, částečného invalidního důchodu 6 243,- Kč, vdovského a vdoveckého důchodu 5 976,- Kč a sirotčího důchodu 4 707,- Kč.

Na ostatních sociálních dávkách bylo celkem vyplaceno 506 472 tis. Kč. Z toho bylo vyplaceno 53 302 dávek příspěvků za službu (4 442 měsíčně) v celkové výši 435 612 tis. Kč a dvě dávky úmrtného ve výši 1 261 tis. Kč. Na nemocenských dávkách bylo příslušníkům vyplaceno 18 095 tis. Kč, přičemž k překročení závazného ukazatele byly použity prostředky rezervního fondu ve výši 2 604 tis. Kč.

Odchodné bylo vyplaceno ve výši 51 504 tis. Kč (v roce 2006 bylo vyplaceno 35 102 tis. Kč) 476 příslušníkům.

Rozhodující položky čerpání ostatních běžných výdajů v roce 2007 v porovnání s rokem 2006 v tis. Kč

	v tis. Kč		
Položka	2006	2007	Rozdíl
Potraviny pro vězně	377 711	378 996	1 285
Studená voda a stočné	99 804	97 316	-2 488
Teplo a dálkové teplo	74 783	67 235	-7 548
Plyn	151 614	121 235	-30 379
Elektrická energie	100 054	107 059	7 005
Praní a čištění prádla	15 714	13 890	-1 824
Opravy a údržba	123 674	123 488	-186
Cestovné	15 232	15 475	243
Všeobecný materiál	140 341	143 383	3 042
Telekomunikační služby	26 692	16 612	-10 080
Léky a zdravotnický materiál	18 569	17 353	-1 216
Prádlo, oděv, ubuv	29 817	64 209	34 392

Drobný dlouhodobý hmotný majetek	44 147	40 778	-3 369
Materiál pro výrobu	34 417	32 687	-1 730
Nájemné	9 809	7 926	-1 883
Poradenské a právní služby	19 712	12 712	-7 000
Nákup ostatních služeb	72 126	69 421	-2 705
Sociální dávky	844 493	945 672	101 179

Z věcného hlediska vychází struktura výdajů z dokumentace programů reprodukce majetku pro období let 2003 až 2009. Dokumentace zabezpečuje stanovené cíle rozvoje a obnovy materiálně technické základny vězeňství.

V rámci programu 336 220 „Rekonstrukce, modernizace a opravy vazebních věznic a věznic“ byly čerpány finanční prostředky na jednu investiční akci ve výši 7 211 tis. Kč. Jednalo se o akci „Rýnovice - Přestavba vstupního obj.střežené části areálu“, realizace akce bude dokončena v roce 2008.

V rámci programu 236 210 „Rozvoj a obnova materiálně technické základny vězeňství“ bylo čerpáno celkem 468 361 tis. Kč. Čerpání zahrnuje přidělené rozpočtové prostředky, převody z rezervního fondu a mimorozpočtové zdroje, tj. hospodářskou činnost a fond FKSP. Náplní tohoto programu je reprodukce veškerého majetku včetně výdajů na opravy a udržování. V roce 2007 bylo v rámci programu reprodukce majetku financováno celkem 154 investičních a neinvestičních akcí, z toho 31 akcí financovaných částečně, nebo úplně z mimorozpočtových prostředků (rezervní fond, hospodářská činnost a FKSP).

V podprogramu 236 211 patří mezi nejvýznamnějšími výdaje financování Vězeňského informačního systému. Dále byly finanční prostředky směřovány do modernizace sítí LAN ve věznicích Hradec Králové a Praha Ruzyně, do nákupu 6 ks. infrastrukturních serverů, nákupu dvou telefonních ústředen do věznice Příbram a Bělušice, a pořízení bezstravenkového systému pro odsouzené do věznice Vinařice.

V podprogramu 236 212 byly finanční prostředky čerpány na akce ke zlepšení bezpečnosti a to především na navýšení ohradní zdi ve věznici Valdice, rekonstrukce hlavního vchodu ve věznici Vinařice, rekonstrukce strážního stanoviště č. 2 ve vazební věznici Olomouc, dualizace perimetrického zabezpečení objektu č. 108 ve věznici Kynšperk, zabezpečení vnějšího oplocení EZS ve vazební věznici Hradec Králové, zřízení pracoviště krizového řízení ve vazební věznici Olomouc a rekonstrukce a doplnění signální a zabezpečovací techniky ve věznici Vinařice. Dále byla zpracována projektová dokumentace na akci rekonstrukce zabezpečovací a signálnězabezpečovací techniky ve vazební věznici Praha – Pankrác.

V podprogramu 236 213 byla dokončena výstavba výrobní haly ve věznici Mírov. Ve věznici Příbram bylo provedeno zpevnění výrobních ploch a ve věznici Oráčov byla zahájena realizace akce výrobní zóna, která bude dokončena v roce 2008.

V podprogramu 236 214 byly finanční prostředky směřovány především do oblasti navýšení ubytovacích kapacit. Nejvýznamnější akcí bylo zahájení první etapy výstavby věznice Rapotice s předpokládanými náklady v celkové výši 173 164 tis. Kč. Byla dokončena

realizace detenčního ústavu v Brně. Dále byla k rozšíření ubytovacích kapacit odsouzených realizována řada menších investičních akcí a to ve věznicích Ostrov, Břeclav, Liberec, Příbram, Všehrady, Teplice, Nové Sedlo, Kynšperk a Heřmanice. Jedna z nejvýznamnějších akcí mimo oblast ubytovacích kapacit byla rekonstrukce stravovacího provozu ve věznici Vinařice, akce byla v roce 2007 dokončena. V rámci reprodukce ostatního majetku Vězeňské služby byly realizovány akce zaměřené na obnovu jednotlivých druhů majetku – pořízení velkokuchyňských zařízení, zdravotnické techniky, a kancelářské techniky.

V podprogramu 236 219 bylo realizováno celkem 6 akcí se zaměřením na využití obnovitelných zdrojů energií. mezi nejvýznamnější akce patří pořízení dieselařegátu do věznice Vinařice pořízení transformátoru do věznice Kuřim. Ve věznici Rapotice byly provedeny rozvody ústředního topení a teple vody.

V podprogramu 236 21A byl pořízen nákup 4 kusů osobních automobilů a 1 kus užitkového vozidla. Byla zhotovená projektová dokumentace na zateplení budovy generálního ředitelství.

V podprogramu 236 21B, který je zaměřen na rozvoj a obnovu Institutu vzdělávání VS ČR, byla zahájena realizace akce parkoviště pro osobní automobily a zhotovena projektová dokumentace na dostavbu objektu pro služební a tělesnou přípravu.

Plnění rozpočtu příjmů a čerpání rozpočtu výdajů v roce 2007

1. Plnění rozpočtu příjmů v roce 2007

Rozpočtované příjmy byly splněny na 109,12%. Daňové příjmy, které přímo souvisí se skutečným čerpáním prostředků na platy příslušníků vězeňské a justiční strážky byly splněny na 104,35%. Nedaňové příjmy byly splněny na 109,3%. Kapitálové příjmy byly splněny na 120,77%.

2. Plnění rozpočtu výdajů v roce 2007

Prostředky na platy zaměstnanců

Prostředky na platy zaměstnanců byly stanoveny samostatně pro příslušníky a občanské zaměstnance. Upravený rozpočet výdajů na platy 6 853 příslušníků činil 2 241 539 tis. Kč a byl čerpán na 98,20%. Upravený rozpočet výdajů na platy 3 980 občanských zaměstnanců (v celoročním přepočtu) činil 1 194 834 tis. Kč a byl čerpán na 101,03%. Ke krytí zvýšených výdajů na platy občanských zaměstnanců byly použity prostředky rezervního fondu. Schválený rozpočet na ostatní platby za provedenou práci činil 163 181 tis. Kč a byl čerpán na 99,34%

Upravený rozpočet prostředků na platy příslušníků umožnil dosáhnout průměrného měsíčního výdělku 27 257,- Kč, což představuje meziroční nárůst o 1 874,- Kč. Upravený objem prostředků na platy občanských zaměstnanců umožnil dosáhnout průměrného měsíčního výdělku 25 017,- Kč, což představuje meziroční nárůst o 1 950,- Kč.

Rozsah proplacených přesčasových hodin se meziročně snížil o 90 332 hodin, tj. o 52,6%. Výrazný pokles souvisí s novou právní úpravou (zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů).

Ostatní platby za provedenou práci

Upravený rozpočet na odměny vězňených osob, zaměstnaných ve vnitřních provozech byly čerpán na 99,75%. Na ostatní osobní výdaje bylo vynaloženo 34 737 tis. Kč, což představuje 98,08% upraveného rozpočtu. Na odstupné bylo v roce 2007 vynaloženo 4 016 tis. Kč, tedy 92,65% upraveného rozpočtu. Na kázeňské odměny příslušníků bylo vynaloženo 45 tis. Kč a upravený rozpočet byl plně vyčerpán. Na zvláštní příplatky poskytované v cizí měně příslušníkům bylo vynaloženo 161 tis. Kč, tedy 83,85%.

Sociální dávky

VS ČR ze zákona zabezpečuje výplaty dávek důchodového pojištění a výplaty výluhových příspěvků. Za rok 2007 bylo vyplaceno 41 422 dávek všech druhů důchodů a vynaloženo 439 200 tis. Kč, a 53 302 dávek výluhových příspěvků na které bylo vynaloženo 435 612 tis. Kč. Dále bylo vyplaceno 324 dávek odškodnění (příplatků k důchodu a zvláštních příplatků k důchodu) podle zákona č. 357/2005 Sb., v celkové výši 606 tis. Kč a dvě dávky úmrtného ve výši 1 261 tis. Kč. Na nemocenských dávkách a peněžité pomoci v mateřství bylo příslušníkům vyplaceno 18 115 tis. Kč, přičemž k finančnímu krytí překročení závazného ukazatele rozpočtu byly použity účelové prostředky rezervního fondu. Odchodné bylo vyplaceno 476 příslušníkům v celkové výši 51 504 tis. Kč. Upravený rozpočet výdajů na sociální dávky ve výši 962 760 tis. Kč byl čerpán na 98,23 %.

Ostatní věcné výdaje

Finanční prostředky vyčleněné na rok 2007 rozpisem schváleného rozpočtu se oproti roku 2006 nezvýšily. V situaci, kdy bylo nutné zajistit finanční zdroje na objektivní nárůst výdajů na stravování očekávaného vyššího počtu vězňených osob a na nárůst dodavatelských cen vody, elektřiny, PHM, tepla i nezbytných dodavatelsky zajišťovaných služeb to znamenalo od počátku roku výrazné omezení ostatních výdajů (např. nákup materiálu, opravy a údržba majetku). Zcela mimořádný pozitivní vliv na celkovou výši výdajů zejména na nakupované teplo a plyn k vytápění mělo velmi teplé počasí v 1. čtvrtletí roku.

Nedostatečné rozpočtové krytí ostatních věcných výdajů mohla VS ČR doplnit použitím prostředků rezervního fondu a zisku s hospodářské činnosti, a to v objemu 6 220 tis. Kč. Tím však byly tyto mimorozpočtové neúčelové prostředky zcela vyčer

Účelově poskytnuté finanční prostředky

Účelové prostředky vyčleněné ve schváleném programu na Program protidrogové politiky v objemu 10 162 tis. Kč, z toho 2 162 tis. Kč činily kapitálové výdaje, byly plně využity. Čerpání kapitálových výdajů přitom bylo překročeno o 2 786 tis. Kč v důsledku použití prostředků rezervního fondu. Na Program sociální prevence a prevence kriminality bylo v rozpočtu určeno 14 737 tis. Kč, z toho na kapitálové výdaje bylo určeno 4 487 tis. Kč. Rozpočtem vyčleněné prostředky byly na stanovené účely plně využity s tím, že kapitálové výdaje byl překročeny o 4 060 tis. Kč v důsledku použití prostředků rezervního fondu, převedených na něj účelově v předchozích obdobích.

Zaměstnávání vězňených osob v roce 2007

Ve výkonu trestu odnětí svobody bylo v roce 2007 zaměstnáno všemi formami průměrně 7 737 osob ve výkonu trestu odnětí svobody (dále jen odsouzených) z celkového počtu 13 066 odsouzených způsobilých k vykonávání práce. Ve srovnání s předchozím rokem se zvýšil počet zaměstnaných odsouzených o 1 475 osob, tj. o 23,6 %. Reálná zaměstnanost vzrostla ze 46,9 % v r. 2006 na 59,2 % v r. 2007.

Odsouzení byli jako v předešlých letech zařazováni na pracoviště ve vnitřním provozu, vlastní výrobě, provozovnách střediska hospodářské činnosti, u podnikatelských subjektů nebo zaměstnávání ostatními formami – ve vzdělávacích a terapeutických programech a při pracích pro zajištění běžného provozu věznice. Ve výkonu vazby byl zaměstnán průměrně 31 obviněný.

Ve srovnání s předchozím rokem vzrostl v roce 2007 počet odsouzených zařazených ve vnitřním provozu a vlastní výrobě o 159 osob, počet odsouzených zařazených v provozovnách střediska hospodářské činnosti vzrostl o 5 osob, o 219 osob vzrostl počet odsouzených zařazených u cizích subjektů a ostatními formami práce bylo zaměstnáno 838 odsouzených.

Průměrná měsíční odměna odsouzených za r. 2007 byla 3 935,- Kč. Ve vnitřním provozu a vlastní výrobě mělo 2 418 pracujících odsouzených průměrnou měsíční odměnu 4 193,- Kč, v provozovnách střediska hospodářské činnosti mělo 1 425 pracujících odsouzených v průměru 3 494,- Kč a 2 556 odsouzených zařazených u podnikatelských subjektů mělo průměrnou měsíční odměnu 4 111,- Kč. Průměrné využití fondu pracovní doby činilo 74,33 %.

Ve vlastní výrobě byly zhotoveny pro potřebu Vězeňské služby ČR výrobky v hodnotě 55 936 tis. Kč. Hospodářská činnost byla realizována u 14 organizačních jednotek. Hospodářský výsledek (před zdaněním) dosáhl 26 608 tis. Kč, čistý zisk činil 19 442 tis. Kč. Pro organizační složky státu, zejména při výrobě kancelářského nábytku a interiérů jednacích síní soudů a státních zastupitelství bylo vyrobeno zboží v hodnotě 66 122 tis. Kč (bez DPH).

Pro další období je prioritou Vězeňské služby ČR pokračovat v investicích do rozvoje zaměstnávání vězňených osob ve věznicích a vazebních věznicích s cílem vytváření nových pracovních příležitostí při realizaci vlastní výrobní a hospodářské činnosti i ve spolupráci s podnikatelskými subjekty a mimo věznice v rámci podnikatelských aktivit cizích subjektů.

Přehled o neuhrazených pohledávkách VS podle jednotlivých kategorií k 31. 12. 2007

	Počet položek (dlužníků)	Objem neuhrazených pohledávek (v mil. Kč)	%
Pohledávky za propuštěnými vězňenými osobami	32 852	428	46
Pohledávky za vězňenými	8 072	81	9

osobami v aktuálním stavu			
Ostatní pohledávky	6 371	418	45
Pohledávky celkem	47 295	927	100

Pohledávky za osobami propuštěnými z výkonu trestu a vazby

Tvoří největší část pohledávek a současně se jedná o kategorii pohledávek nejobtížněji vymahatelných. Úhrady pohledávek k 31.12.2007 představují částku 15 mil. Kč. Úspěšnost vymáhání ve vztahu k objemu pohledávek za osobami propuštěnými z výkonu vazby a trestu je 3,5 %. Nevymoženy tyto pohledávky k 31.12.2007 činí 428 mil. Kč.

Pohledávky za vězněnými osobami v aktuálním stavu

Úhrady pohledávek ke dni 31.12.2007 vykazují objem 24 mil. Kč. Bylo dosaženo úspěšnosti vymáhání 29,9 % vzhledem k objemu pohledávek za vězněnými osobami v aktuálním stavu. K 31.12.2007 zůstaly nevymoženy tyto pohledávky v objemu 81 mil. Kč.

Ostatní pohledávky

Tato kategorie představuje vzniklé pohledávky z neuhrazených faktur vydaných Vězeňskou službou ČR, splátky půjček zaměstnanců z FKSP, splátky nájemného z bytových a nebytových prostor a úhrady ostatních pohledávek a škod. Tyto pohledávky vznikají a je o nich účtováno průběžně v účetnictví jednotlivých organizačních jednotek Vězeňské služby ČR. K 31.12.2007 činil objem úhrad 448 mil. Kč a neuhrazený zůstatek této kategorie pohledávek k tomuto datu činil 418 mil. Kč.

Na objem neuhrazených pohledávek této kategorie má významný vliv fakturovaná smluvní pokuta Vazební věznice Olomouc firmě R.M.G. Zlín ve výši 22,4 mil. Kč, a to za prodlení v souvislosti s odstraněním záručních vad dle smlouvy o dílo na dodávku a montáž signálních a signálně-zabezpečovacích prostředků. Dále v účetnictví generálního ředitelství vězeňské služby evidovaná penalizační faktura ve výši 202 mil. Kč, vystavená v roce 1999 Vazební věznicí Litoměřice firmě Vojenské stavby a.s. Tato pohledávka byla uplatněna Vězeňskou službou ČR v rámci konkurzního řízení.

Odpisy pohledávek a upuštění od vymáhání

Objem pohledávek byl v roce 2007 celkově snížen o odepsané pohledávky, a to u 30 223 dlužníků v objemu 329 mil. Kč.

K tomuto významnému snížení objemu pohledávek (trvalému odpisu pohledávek) došlo v důsledku provedení prověrky evidovaných pohledávek na základě doporučení Mgr. Ing. Františka Steinera, Ph.D., náměstka ministra spravedlnosti ČR. Z analýz o stavu pohledávek v justiční oblasti byla dlouhodobě zřejmá malá úspěšnost vymáhání. Cílem prověrky bylo vylimitovat nedobytné pohledávky a získat objektivní evidenci o fakticky vymožitelných pohledávkách.

Ve Vězeňské službě ČR se prověrka týkala zejména pohledávek za propuštěnými vězni z důvodu, že se jedná o kategorii pohledávek nejobtížněji vymahatelných, resp. zcela nevymahatelných. Po vytipování těchto pohledávek a kontrole dat dlužníků byly provedeny faktické odpisy nedobytných pohledávek právě v celkové výši 329 mil. Kč.

Logistika

Stravování

Na úseku stravování a výživy byla ukončena rekonstrukce stravovacího provozu Věznice Vinařice. Stravovací provoz Věznice Vinařice se tak řadí spolu se stravovacím provozem Věznice Píšťbram k nejmodernějším stravovacím provozům, které splňují veškeré náročné technické a hygienické požadavky a normy platné v Evropské unii. V novém stravovacím provozu se připravuje strava pro cca 1000 odsouzených. Součástí je i nový výdejní systém zakončený mycím centrem.

Stravovací provoz Věznice Vinařice

Rok 2007 se v oblasti stravování a výživy stal přelomovým zejména v oblasti zajištění nového SW, který kompletně zajišťuje veškeré vedení účetní a skladové evidence a plánování stravy v produktu ANETE. Nový SW tvoří součást celého systému VIS. Dle možností rozpočtu se dále zavádí bezstravenkový modul pro vězeňské a zaměstnanecké stravování.

Bezstravenkový výdejní systém pro odsouzené

Vzhledem k přiděleným investičním prostředkům mohly být řešeny pouze havarijní stavy technologie ve vybraných stravovacích provozech. Celkový objem investičních prostředků, které byly použity na obměnu technologie byl 6.500 tis. Kč. Tyto investiční prostředky tvoří necelých 50 % celkové potřeby na obnovu technologického zařízení stravovacích provozů ročně.

Telekomunikační a zabezpečovací technika

V oblasti zabezpečovacích technologií byla dokončena dodávka a montáž otočných kamer ve Věznici Všechny a infrazávěr ve Věznici Kynšperk nad Ohří. V průběhu roku byly dokončeny a předány projektové dokumentace na rekonstrukci zabezpečovacích technologií ve Vázební věznici Praha – Pankrác a na rekonstrukci slaboproudých kabelových rozvodů ve Věznici Mírov. Dále byla koncem roku započata realizace investičních akcí ve Věznici Vinařice – Rekonstrukce a doplnění SaSZP a instalace zabezpečovacích prvků v nové Věznici Rapotice.

V oblasti telekomunikačních technologií byly ke konci roku 2007 dodány 2 ks pobočkových telefonních ústředěn do Věznic Bělušice a Příbram. Na konci roku byl zahájen pilotní projekt ve 14 organizačních jednotkách „umožnění telefonování z telefonních automatů odsouzeným zařazených do věznice s dohledem, dozorem a ostrahou“, který umožní odsouzeným častější styk s rodinnými příslušníky.

Výstrojní služba

Výstrojn

í materiály pro příslušníky a vězně byly zajišťovány centrálně a v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. Finanční hodnota zajišťovaného výstrojního materiálu byla 92,607 mil. Kč, a to v následujícím členění:

- prádlo, oděv a obuv pro příslušníky 46,753 mil. Kč,
- materiál pro bezpečnost 1,061 mil. Kč,
- prádlo a oděv pro vězně 15,306 mil. Kč,
- materiál pro výrobu 25,082 mil. Kč,
- ostatní výstrojní materiály pro vězně 1,483 mil. Kč,
- ostatní služby 2,922 mil. Kč.

V oblasti vystrojování příslušníků bylo úspěšně dokončeno přestrojování příslušníků do nových pracovních stejnokrojů. Byla kompletně přehodnocena stávající stejnokrojová výstroj a navržena její inovace za využití moderních technologií. Do stejnokrojové výbavy příslušníků byly již např. zavedeny nové čepice – lodičky, kalhoty stejnokrojové v modrém provedení, stejnokrojová trička s novým identifikačním označením a tašky služební. V oblasti legislativní, v návaznosti na nabytí účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, byl výstrojn

í službou zpracován a vydán nový vnitřní předpis o naturálních výstrojních náležitostech příslušníků Vězeňské služby České republiky.

V oblasti vystrojování vězňených osob bylo úspěšně v předstihu ukončeno přestrojení odsouzených mužů a žen do nového vrchního ošacení. Pro obviněné muže a ženy bylo úspěšně ukončeno testování zcela nového vrchního ošacení. Nové vrchní ošacení bude do základního vybavení obviněných mužů a žen zavedeno v průběhu roku 2008, kdy se předpokládá přestrojit cca 2 500 osob.

Výstrojn

í služba materiálně zajišťuje vlastní výrobu prádla a oděvů pro vězňené osoby, která je prováděna ve Věznici Pardubice. Za období roku 2007 zde byl vyroben vězeňský výstrojní materiál v celkové hodnotě 39.825 mil. Kč.

Výzbrojní služba

Na úseku výzbrojn

í služby byla pozornost věnována v průběhu roku 2007 zabezpečení nezbytného nákupu munice, dále byly zajištěny nákupy pout, obušků, chemických prostředků a další drobné výzbrojní techniky. Rovněž byl v rámci přidělených neinvestičních prostředků zabezpečen nákup 150 ks nových detektorů kovů. V rámci snižování nadbytečných a neupotřebitelných zásob bylo provedeno vyřazení protichemické ochrany PCHO – celkem 16,5 tun materiálů. U odborné firmy byla zajištěna úprava pout na dutý klíček s cílem zvýšení bezpečnosti jejich používání. V návaznosti na spolupráci s MV bylo získáno bezúplatným převodem 23 ks stělných zbraní (brokové pušky a revolvery).

Automobilní služba

V oblasti automobilní služby bylo v roce 2007 provozováno Vězeňskou službou ČR celkem 646 služebních vozidel (včetně vysokozdvizných vozíků a malotraktorů), z toho 199 vozidel speciálně upravených pro přepravu vězňených osob. Služebními vozidly bylo ujet 8,3 mil. km, z toho 2,4 mil. km při zabezpečení přepravy vězňených osob.

Při provozu těchto služebních vozidel došlo v roce 2007 celkem ke 44 dopravním nehodám, při kterých na vozidlech Vězeňské služby ČR vznikla škoda ve výši cca 500 000 Kč. Z uvedeného počtu dopravních nehod bylo 23 zaviněno našimi zaměstnanci.

Náklady na opravy a údržbu služebních vozidel včetně zahradní techniky a elektrických zdrojových soustav činily na materiálu 11,5 mil. Kč a na práci 6,3 mil. Kč. Za pojištění služebních vozidel bylo zapláceno 3,6 mil. Kč. V roce 2007 byl v otevřeném řízení vybrán dodavatel na poskytnutí služeb „pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidel“ na dobu 4 let.

V rámci přidělených investičních prostředků byla v roce 2007 zakoupena 4 osobní vozidla a 1 užitkové vozidlo v celkové finanční hodnotě 2,083 mil. Kč. Ke dni 1.4.2007 byly převedeny Automobilové opravy GŘ Praha pod správu Vazební věznice Praha Pankrác.

Energetika

Jednou z oblastí, která se ve sledovanosti řadí na první místa ve Vězeňské službě ČR jsou spotřeby všech druhů energií, paliv, vodného, stočného a srážkových vod. A to z důvodu, že se ročně na zajištění všech druhů energií vynakládají značné finanční prostředky, průměrný roční nárůst je cca 10 %.

V oblasti energetického hospodářství byl kladen důraz na úspory energií. Z níže uvedeného rozboru vyplývá, že ve spotřebě energií, vodného a stočného za celou Vězeňskou službu ČR došlo oproti roku 2006 v roce 2007 k mírnému poklesu spotřeb. V dodávce „Nakoupené teplo“ byl nárůst jen o 3 100 GJ, což představuje 1,57 %.

Snižování tempa spotřeby lze zajistit pouze zajištěním finančních prostředků na dokonalou regulaci a měření spotřeb, zaváděním nových technologií s nižší náročností na spotřeby, zateplením budov, výměnou oken, dokonalejšími rozvody ÚT a TUV, denním sledováním spotřeb vody na objektech (lze zajistit pouze přes počítač) a stanovení limitů spotřeby vody dle počtu osob v objektech (ubytovny vězňů). Ve věznicích a vazebních věznicích se provádí regulace vytápění budov dle venkovních teplot, reguluje se teplota a dodávka TUV, intenzita osvětlení ubytoven (lux) je povolena dle ČSN.

Položka 51 5x - spotřeby energií, vody a paliv rok 2007			
	Rok 2006:	Rok 2007:	Rozdíl:
Vodné a stočné [mil. m3]:	2,3	2,1	-0,2
Teplo nakoupené [tis. GJ]:	196,1	199,2	3,1
Teplo - celkem spotřebované [tis. GJ]:	614,9	566,7	-48,2
Plyn [mil. m3]:	155	151,2	-3,8
Elektřina [tis. MW]:	47	46,5	-0,5
Paliva [t]:	1 857	1664	-193

Informatika

Hlavním dlouhodobým projektem realizovaným odborem informatiky Vězeňské služby ČR je budování Vězeňského informačního systému, jako nosného komplexního informačního systému. V roce 2007 byly realizovány programové moduly pro podporu provozu organizace (Ekonomika, Skladové hospodářství, Administrativa, Podpora stravování, Řízení provozu organizace, Ekonomika vězňů a Zaměstnávání vězňů).

Po celý rok probíhaly činnosti spojené se sjednocováním dat a zkvalitňováním datové základny v již provozovaných programových modulech sloužících podpoře hlavní činnosti Vězeňské služby ČR (Správa vězňů).

V souvislosti s nasazováním nových programových modulů Vězeňského informačního systému a postupným pokrýváním požadované funkcionality byly z rutinního provozu odstavovány staré informační systémy a ukončovány servisní smlouvy sloužící k podpoře těchto systémů.

V roce 2007 došlo v oblasti provozu komunikační infrastruktury k přechodu na novou Rámcovou smlouvu a došlo k částečnému posílení datových linek, které však prozatím plně nezachycuje dynamiku růstu potřeb datových přenosů v rámci Vězeňské služby ČR. V oblasti provozu infrastruktury a hardwarové základny byla zpracována střednědobá koncepce obměny.

Zdravotnická služba

V jednotlivých organizačních jednotkách vězeňské služby je poskytována obviněným a odsouzeným základní zdravotní péče, tj. diagnostická a léčebně-preventivní péče. Převážná část této péče je zajišťována zdravotnickými pracovníky – zaměstnanci vězeňské služby a pouze menší část zajišťují externí zdravotničtí pracovníci pracující jen v omezeném pracovním úvazku.

Základní nemocniční péče je obviněným a odsouzeným poskytována ve dvou vlastních nemocničních zařízeních, která jsou umístěna v areálu Vazební věznice Praha-Pankrác a Brno. Nemocnice se liší specializací poskytovaných zdravotnických služeb dle jednotlivých oddělení.

Nemocnice s poliklinikou při VV Praha-Pankrác zajišťuje zdravotnické služby na

- oddělení interních oborů
- oddělení chirurgických oborů

Nemocnice při VV Brno se dělí na

- oddělení interní a infekční
- oddělení psychiatrické
- oddělení pro léčení tuberkulózy
- oddělení rehabilitační a oddělení následné péče, které však bylo v průběhu roku 2006 zrušeno.

Léčebně preventivní péče o obviněné a odsouzené

		2005	2006	2007
počet provedených vyšetření a ošetření		490 006	459 333	379 411
z toho	preventivní prohlídka	35 124	27 065	26 073
	dispenzární prohlídka	12 660	13 693	12 486
počet provedených vyšetření ambulantními specialisty		68 402	64 428	65 150
z toho	odborná vyšetření ve zdrav. zařízeních VS	42 145	43 704	39 747
	odborná vyšetření mimo zdrav. zařízení VS	26 257	23 724	25 586
počet dispenzarizovaných		6 664	6 709	7 598
počet drogově závislých		9 607	7 714	8 338
počet hospitalizovaných		2 776	2 901	2 742
počet úmrtí		24	21	33
z toho	sebevraždy	6	9	8
	vraždy	0	0	0
počet stomatologických vyšetření a ošetření		71 208	73 456	72 498
počet onemocnění HIV/AIDS		16	15	26

Data uvedená v tabulce ukazují, že obviněným a odsouzeným je poskytována zdravotní péče srovnatelná s diagnostickou a léčebně preventivní péčí poskytovanou mimovězeňské populaci.

Pokles ambulantně provedených vyšetření je dán především nižšími počty obviněných a odsouzených v roce 2007 (průměrný počet obviněných a odsouzených v roce 2007 byl 18 901, což cca o 1 000 méně než v předcházejícím roce) a současně úbytkem kmenových lékařů v jednotlivých organizačních jednotkách VS ČR. Z celkového počtu systemizovaných lékařských míst je prakticky trvale 10 neobsazeno.

Počet hospitalizovaných má trvale mírně vzestupný trend i s ohledem na skutečnost, že bylo v r. 2006 ve vězeňské nemocnici při Vazební věznici Brno zrušeno oddělení rehabilitační a oddělení následné péče, což je celkem 44 lůžek.

Svědčí to jednak o zvýšeném tlaku na lůžkovou kapacitu, ale i o lepším využívání lůžkové kapacity, což považujeme za pozitivní signál.

Vzrůstající počet dispenzarizovaných osob potvrzuje již v dřívějších zprávách naznačovaný zhoršující se zdravotní stav vězeňské populace, která přichází do věznic postižena chronickými chorobami již z mimovězeňského prostředí.

Počet obviněných a odsouzených HIV pozitivních nebo nemocných AIDS se v hodnoceném období zvýšil téměř na dvojnásobek. Důvodem je především zvýšený počet obviněných a odsouzených ze zemí bývalého Sovětského svazu, především Ukrajiny. Počet úmrtí v roce 2007 je zřetelně vyšší než v předcházejících letech a to především zvýšeným počtem úspěšných sebevražedných pokusů, oběhovými komplikacemi u alkoholického abstinčního syndromu atd., jak je uvedeno v tabulce.

Počty zamřelých ve VV a V v letech 2005 - 2007 podle příčin smrti

	sebevraždy		úmrtí											Celkem
	Udušení	vykrváčení	cévní onem.	resp. nem.	zažívací ústr.	nádor. onem.	poly-trauma	celková sešlost	bez zjev. příčiny	abstin. syndrom	jedy léky	sebeoškozování	vražda	
2005	5	0	15	1	0	1	0	0	0	0	2	0	0	24
2006	9	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
2007	11	1	9	3	0	0	2	2	3	2	0	0	0	33

Nemocniční péče

Nemocnice Vazební věznice Praha-Pankrác:

		2005	2006	2007
počet hospitalizovaných		1 832	1 645	1 700
z toho	oddělení chirurgických oborů	1 031	967	990
	oddělení interních oborů	801	678	710
počet provedených odborných vyšetření a ošetření		24 217	28 991	14 517

Nemocnice Vazební věznice Brno:

		2005	2006	2007
počet hospitalizovaných		1 735	1 239	1 042
z toho	interní oddělení	398	274	251
	infekční oddělení	210	178	135
	oddělení TB	52	45	45
	jednotka intermed. péče	104	95	96
	rehabilitační oddělení	357	118	0
	odd. následné péče	61	17	0
	psychiatrické oddělení	553	557	515
počet provedených odborných vyšetření a ošetření		6 026	5 991	5 343
počet ambulantních rehabilitačních výkonů		7 884	6 498	475

Ukazatele nemocniční péče, jak je již výše uvedeno, ukazují mírně vzestupnou tendenci, především v Nemocnici s poliklinikou při Vazební věznici Praha-Pankrác. Počty hospitalizovaných ve vězeňské nemocnici při Vazební věznici Brno jsou výrazně ovlivněny zrušením 44 lůžek v roce 2006.

Celkový trend však odpovídá stabilizaci personálního obsazení jednotlivých oddělení. V roce 2007 bylo obviněnými a odsouzenými podáno celkem 396 stížností na zdravotní péči, z toho 35 České lékařské komoře.

Z tohoto počtu bylo pouze 7 vyhodnoceno jako důvodné. Kvalitu poskytované zdravotní péče lze hodnotit jako velmi dobrou.

Personalistika

Z hlediska personální činnosti nabyly od 1.1. 2007 účinnosti dva zásadní zákony, a to zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, které vyvolaly nutnost zásadních změn v přístupech, myšlení a v provádění personální práce. Na počátku roku jsme se potýkali s problémy spojenými s realizací nových zákonů, hlavně v oblasti spojené s personálním programem, které vyžadovaly změny záznamů, přepočty praxe a vytvoření nových formulářů. Personální a právní odbor GR v souvislosti s aplikací nových právních norem a s úpravou personálního programu zajistil proškolení zaměstnanců všech personálních pracovišť věznic a vazebních věznic. Zároveň jim průběžně poskytoval nepřetržitou on-line pomoc.

Odbor personální a právní generálního ředitelství v důsledku nabytí účinnosti citovaných zákonů musel zpracovat větší počet interních předpisů buď zcela nově nebo musel provést jejich novelizaci.

Významným principem rozvoje lidského potenciálu v uvedeném období bylo prosazování stejného postavení jak žen, tak mužů a jejich stejné účasti v pracovněprávních a služebních vztazích a přijetí opatření k zamezení veškerých forem diskriminace. Rozvoj lidských zdrojů zahrnoval rovněž péči o zdravotní stav zaměstnanců, pracovní a životní hygienu, podmínky výkonu služby a výkonu práce (bezpečnost a ochrana zdraví při práci), aktivity jako sport, tělovýchovu a rekreační možnosti, kulturní rozvoj a celkovou pracovní a životní kondici.

Vývoj početních stavů zaměstnanců

V první polovině roku 2007 byl celkový plánovaný počet zaměstnanců Vězeňské služby 10.842 osob, rozdělených na 6.853 příslušníků, z nichž 1.115 bylo pro justiční stráž a 3.989 občanských zaměstnanců. V druhé polovině roku 2007, došlo k restrukturalizaci Generálního ředitelství Vězeňské služby.

V rámci této restrukturalizace bylo na ministerstvo spravedlnosti převedeno 26 tabulkových míst občanských zaměstnanců a celkový plánovaný počet všech zaměstnanců Vězeňské služby se snížil na 10.816 osob (6.853 příslušníků a 3.963 občanských zaměstnanců). Skutečný celkový počet zaměstnanců Vězeňské služby k 31. 12. 2007 byl 10.505 osob, z toho bylo 6.553 příslušníků a 3.952 občanských zaměstnanců.

Z celkového počtu zaměstnanců bylo ve Vězeňské službě 2.492 žen tj. 23,7 %. Z tohoto počtu bylo 687 příslušnic a 1.805 občanských zaměstnankyň.

Délka zaměstnaneckého poměru

Ze statistik vyplývá, že ve Vězeňské službě ČR dlouhodobě roste počet zaměstnanců, kteří jsou v zaměstnaneckém poměru více než 10 let. Příznivý vývoj je i u zaměstnanců s délkou zaměstnaneckého poměru v kategorii 15 až 20 let, ale zde je možno v následujícím

roce očekávat, v souvislosti se splněním podmínek pro výsluhové nároky příslušníků ve služebním poměru, značný odliv pracovníků.

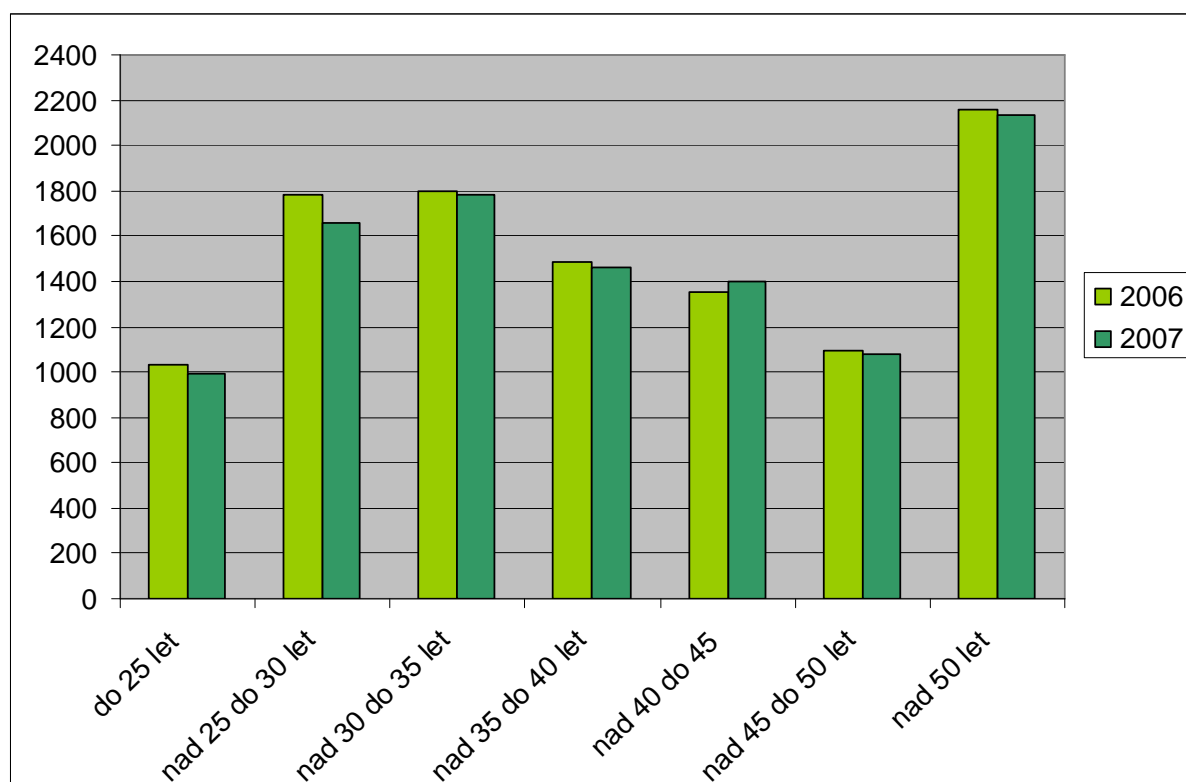
Vývoj složení zaměstnanců podle délky zaměstnaneckého poměru za léta 2003 – 2007 (k 31.12.)

Rok	do 5	5 až 10	10 až 15	15 až 20	20 až 25	25 až 30	nad 30	celkem
2003	4106	3590	1216	617	403	352	441	10725
2004	3817	3467	1463	648	417	308	493	10613
2005	3621	3203	1870	582	429	278	491	10474
2006	3790	3067	2135	471	452	346	430	10691
2007	3612	2840	2176	720	458	294	405	10505

Složení zaměstnanců podle dosaženého věku

Pro posouzení dalšího vývoje složení zaměstnanecké základny Vězeňské služby je důležitým faktorem věková struktura zaměstnanců. Stav věkové struktury zaměstnanců je celkem vyrovnaný ve věkových kategoriích nad 30 let až do věku 45 let. V kategoriích do 30ti let bohužel počet zaměstnanců oproti roku 2006 klesl.

Vývoj počtu zaměstnanců podle dosaženého věku za roky 2006 a 2007 (k 31.12.)

Vzdělanost zaměstnanců

Při porovnání statistických údajů o vzdělání zaměstnanců za období od roku 2000 do roku 2007, se projevuje nárůst vzdělanosti zaměstnanců Vězeňské služby. Klesá počet zaměstnanců se základním a středním vzděláním bez maturity. Bohužel větším počtem odchodů příslušníků z dozorčí a strážní služby klesl i počet zaměstnanců se středním vzděláním s maturitou. Naproti tomu trvale roste počet zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním bakalářského i magisterského směru.

Rok	základní	střední	stř./mat.	vyšší odb.	bakalář.	vysokošk.	celkem
2000	137	2467	6637	19	308	958	10526
2001	124	2209	6980	27	298	1009	10647
2002	117	1978	7066	37	342	1055	10595
2003	109	1783	7316	48	388	1081	10725
2004	94	1528	7366	70	443	1112	10613
2005	80	1298	7412	84	488	1112	10474
2006	61	1083	7640	103	590	1214	10691
2007	53	916	7526	103	670	1237	10505

Ekologie

Vězeňská služba ČR si je plně vědoma svých povinností v oblasti ochrany životního prostředí a prostřednictvím kvalifikovaných zaměstnanců na funkci ekologů v organizačních jednotkách zcela zabezpečuje plnění všech zákonných předpisů v této oblasti a řešení každodenních provozních problémů, které se objevují zejména v organizaci odpadového hospodářství a nakládání s látkami, které mohou ohrozit kvalitu podzemních a povrchových vod.

Obtížný úkol ekologů v organizačních jednotkách je přesvědčit ostatní zaměstnance a příslušníky a v neposlední řadě i vrcholný management o nezbytnosti někdy i finančně náročných opatření, která jsou nutná v oblasti ochrany životního prostředí zavést. Ekologové organizačních jednotek zajišťují environmentální vzdělávání zaměstnanců a příslušníků a zapojují je do méně náročných úkolů v oblasti environmentu. Základním úkolem je zavedení třídění odpadů přímo v místě vzniku, tzn. v kancelářích a ubytovnách zaměstnanců a příslušníků.

Kvalita ekologické služby v organizační jednotce je plně závislá na přístupu vrcholného vedení k této problematice a zejména také na schopnosti ekologa vysvětlit někdy i méně populární opatření, která mění dlouhodobě zavedené postupy a nutí zaměstnance a příslušníky změnit letité stereotypy.

Velký úkol, který před ekology nadále stojí, je zavedení praxe třídění odpadů i na ubytovny odsouzených a obviněných. Hlavní ekolog na přednáškách, které jsou součástí nástupních kurzů příslušníků i civilních zaměstnanců v Institutu vzdělávání VS ČR, zdůrazňuje úkoly Vězeňské služby ČR v oblasti ochrany životního prostředí a vyzdvihuje právě nutnost třídění odpadů a ekologického chování jak zaměstnanců a příslušníků, tak i odsouzených i obviněných a navrhuje zamýšlení nad problémem, jakým způsobem zejména obviněným a odsouzeným vysvětlit nutnost ochrany životního prostředí a ekologického chování

Problém ekologické zátěže po bývalé Sovětské armádě v areálu věznice Jiřice je částečně vyřešen. Specializovaná firma vyčerpala ropné látky z části nádrží, nádrže byly vypláchnuty a nyní již neohrožují kvalitu podzemních vod. Z úrovně generálního ředitelství VS ČR se podařilo získat finanční prostředky z fondů Ministerstva životního prostředí, kterými byla uhrazena studie a průzkum znečištění lokality. Na základě výsledků této studie je třeba ještě dokončit vyčištění několika nádrží, ve kterých se nachází kal s obsahem ropných látek, demolici objektů s kontaminovaným zdivem a celá akce bude zakončena vyzdvižením nádrží a terénními úpravami. O poskytnutí dalších finančních prostředků z fondů Ministerstva životního prostředí bude generální ředitelství VS ČR samozřejmě usilovat.

Odpadové hospodářství

Odstraňování odpadů, jejichž původcem je VS ČR, probíhá striktně dle všech platných zákonných předpisů a podzákonných norem.

V roce 2007 byly cíle Plánů odpadového hospodářství všech organizačních jednotek a Plánu odpadového hospodářství Vězeňské služby České republiky beze zbytku plněny.

Poplatek za uložení odpadů na skládku je každoročně navyšován dle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Svozové firmy navyšují ceny za odvoz odpadů v závislosti na cenách energií a rovněž ceny za spalování odpadů každoročně stoupají. Úspory finančních prostředků vynakládaných na odstraňování odpadů lze snížit

důsledným tříděním odpadů a využíváním systému zpětného odběru výrobků a elektrozařízení. Výše konečné sumy finančních prostředků vynaložených na odstranění odpadů a nebezpečných odpadů v současné době do značné míry závisí na organizačních schopnostech ekologů organizačních jednotek, na jejich schopnosti zmapovat trh v této oblasti a odpady předávat specializovaným firmám, které nabídnou, při zachování kvality a odbornosti, i nejnižší ceny za ekologické odstranění odpadů.

Další možností úspor je maximální využití trhu s vytříděnými komoditami a jejich nabízení k následné recyklaci tak, aby separace byla finančně přínosná pro Vězeňskou službu ČR.

Produkce odpadů ve VS ČR a náklady na jejich odstranění

Vyprodukovaný odpad	nebezpečný	ostatní	celkem
Produkce v tunách	138,3	9 965,2	10 103,5
Cena za odstranění v Kč	1 093 629	15 723 988	16 817 617

V souladu s cíly Plánu odpadového hospodářství Vězeňské služby České republiky, s cíly Plánu odpadového hospodářství jednotlivých organizačních jednotek a vzhledem k provozním možnostem organizačních jednotek jsou z odpadu vytříděny suroviny k dalšímu využití.

Vytříděné suroviny k dalšímu využití

vytříděné suroviny k dalšímu využití	papír	železný šrot	plasty	sklo	dřevěné odřezky	ustalovač vývojka	aku	barevné kovy	textil
množství v (t)	183,6	425,2	42,8	52,8	128,4	0,2	0,1	6,6	43,6

Zpětný odběr výrobků

Odevzdaný výrobek	Množství v tunách
zářivka	2,507
pneu	4,041
elektrozařízení	14,889

Ochrana ovzduší

V oblasti ochrany ovzduší nemá Věžeňská služba ČR v současné době velké problémy, a to s ohledem na technologie, která jsou na odpovídající technické úrovni. Je nutné, ale upozornit, že některé technologie ovšem morálně zastarávají a blíží se doba, kdy bude nutné tyto technologie obměnit a tím snížit množství emisí škodlivých látek vypouštěných do ovzduší.

Na základě požadavků Evropského společenství a z nich vyplývajících, již Českou republikou přijatých zákonných předpisů, se bude muset Věžeňská služba ČR vyrovnat s úkolem získávání energií z obnovitelných zdrojů a tím snížit množství škodlivých látek vypouštěných do ovzduší.

Poplatky za znečišťování ovzduší jsou, vzhledem k provozování ekologizovaných zdrojů znečišťování ovzduší zanedbatelné.

Poplatky za znečišťování ovzduší

zdroj znečišťování ovzduší	malé zdroje znečišťování ovzduší	střední zdroje znečišťování ovzduší	velké zdroje znečišťování ovzduší	diesel agregáty	čističky odpadních vod	truhlárny	lakovny, tiskárny, těkavé látky
poplatek Kč/rok	13 400	34 040	22 200	500	11 200	1 000	18 900

Ochrana podzemních a povrchových vod před znečišťujícími látkami

Většina organizačních jednotek vypouští odpadní vody do městských kanalizačních sítí. Náklady na tzv. stočné se každoročně navyšují a proto je třeba hledat úspory jak ve spotřebě vody, tak i ve způsobu jejího následného vypouštění do kanalizace. Je nutné v těchto organizačních jednotkách, kde jsou k tomu vytvořeny podmínky, zajistit čerpání vody jak technologické, tak pitné, z vlastních zdrojů. V oblasti odvádění odpadních vod z areálů organizačních jednotek je nutné vybudovat oddělenou splaškovou a dešťovou kanalizaci.

Čističky odpadních vod, které provozují některé organizační jednotky, nebudou v dohledné době schopny čistit odpadní vodu na požadovanou úroveň. Do modernizace čistíren odpadních vod či přepojení objektů VS ČR na městské čističky odpadních vod, bude v příštích letech nutno vložit značné finanční prostředky. Také předčištění odpadních vod, které jsou vypouštěny z provozů stravování a provozů, kde se nakládá s ropnými látkami, bude vyžadovat revize a postupnou modernizaci.

Poplatky za odvod a čištění odpadních vod, včetně čerpání z vlastních zdrojů

stočné (splašková voda)		Srážkové vody	Čerpání vody z vlastních zdrojů		
m ³	Σ/Kč	Σ/Kč	Vlastní zdroj pitná m ³	Vlastní zdroj technol. m ³	Celkem za čerpání Kč
2 050 870	44 285 608	5 014 489	192 216	53 550	2 721 189

Vězeňská služba České republiky platí finanční částky za odvod srážkových vod, které naprší na zpevněné plochy a střechy objektů. Vybudováním oddělené kanalizační sítě by se tato platba značně snížila.

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Ekologové Vězeňské služby ČR zabezpečují plnění úkolů v oblasti nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky, mezi které se řadí všechny nakoupené přípravky používané na úklid ve stravovacích prostorech a ubytovnách, barvy, ředidla, benzíny, desinfekční přípravky a mnoho dalších. Ekolog vede agendu bezpečnostních listů a každoročně proškoluje zaměstnance, příslušníky, ale i odsouzené, kteří s těmito látkami a přípravky pracují. Zvláštní pozornost je věnována pracovištím, kde se nakládá s látkami a přípravky, které jsou klasifikovány jako žíravé.

Ekologicky šetrné výrobky

Vězeňská služba ČR zavedla řadu opatření pro rozšíření nákupu a užívání ekologicky šetrných výrobků. Na pracovních poradách ekologů organizačních jednotek je tato povinnost neustále připomínána. Hlavní ekolog zve na porady ekologů zástupce firem, které vyrábějí výrobky se známkou „Ekologicky šetrný výrobek“, ekologové organizačních jednotek si ověří účinnost a kvalitu výrobků a mají možnost pozvat tyto zástupce do věznic a vazebních věznic, kde jsou jim výrobky předvedeny ještě detailněji a v provozu.

Nemalá část přednášky hlavního ekologa VS ČR na nástupních kurzech příslušníků i občanských zaměstnanců v Institutu vzdělávání VS ČR je věnována právě výhodám používání ekologicky šetrných výrobků jak v zaměstnání tak i v soukromém životě. Hlavní ekolog VS ČR poukazuje zejména na skutečnost, že výrobek oceněný známkou „Ekologicky šetrný výrobek“ je podroben procesu přezkoumání jeho vlivu na životní prostředí, což zaručuje i nezávadnost z hlediska ochrany zdraví. Při výstavbě nových objektů a výměně stávajících technologií je ve Vězeňské službě ČR vyvíjena snaha o zavádění tzv. nejlepších dostupných technologií (B.A.T.).

Používání výrobků se známkou „Ekologicky šetrný výrobek“ generální ředitelství Vězeňské služby každoročně vykazuje Ministerstvu spravedlnosti, které je předkládá dále do Vlády ČR.